ANT

Haftalık Dergi • 31 Mart 1970 • Sayı 170 • 150 Krş

AMERİKAN EMPERYALİZMİNİN TUZAĞINA DİKKAT!

KIBRIS 2. İSRAİL HALİNE GETİRİLİYOR

• biri •

BİRİ GELİYOR

22 mart

□ Boraks rezaleti

Devrimcilerin ısrarlı mücadeleleri karşısında, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden Dairesi, Türk - Boraks adıyla bilinen Borax Consolidated adındaki İngiliz firmasının elinde bulunan beş boraks yatağı ile ilgili işletme ruhsatlarını iptal etmiştir. Bilindiği gibi, dünyada California ve Güney Amerika'dan sonra en zengin rezervin bulunduğu Seyitgazi boraks yataklarıyla ilgili arama ve işletme ruhsatları, muhtelif yıllarda ve muhtelif paravan şirketler kurularak *Borax Consolidated tröstünün* eline geçmişti. Bakanlık, rezervinin 600 milyon tonun üstünde olduğu hesaplanan beş boraks yatağı ile ilgili işletme izninin Etibank'a verileceğini de bildirmiştir.

Ege tutuklandı

Çin devletadamlarının ideolojik çatışma ile ilgili görüşlerini «Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz» adındaki bir kitapta toplayan Bilim ve Sosyalizm Yayınları Yönetmeni Süleyman Ege tutuklanmıştır.

□ Özel sektör konuştu

Son öğrenci hareketleri üzerine bir konuşma yapan Ankara Sanayi Odası Başkanı Dr. Orhan Işık, «Türkiye'nin meselesini Mao'nun rejimi halledecek değildir. Eğer Türkiye'nin düşmanları memlekete zarar vermek için bir sistem arasalardı, talebe hareketlerini bugünkü seviyeye getirmekle, gayelerine erişebilirlerdi» demiştir. Nixon'ın rejimiyle Türkiye'yi tam bir batağa sürükleyenlerin, Türkiye'de uygulattırılmayan, ama uygulandığı ülkede dev hamleler sağlayan bir rejime saldırması, Donkişot'un yeldeğirmenlerine saldırmasından farksızdır.

□ Yargıtay bozdu

NATO'ya karşı gösteri düzenledikleri için ODTÜ ve SBF öğrenci dernekleri hakkında «siyaset yaptıkları» gerekçesiyle 4. Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından verilen kapatma kararı Yargıtay İkinci Hukuk Dairesi'nce oybirliğiyle bozulmuştur. Yargıtay, NATO'ya karşı gösteri yapmanın siyaset yapmak olmadığına karar vermiştir.

□ SDS kendini fesh etti

Almanya'daki en kuvvetli sosyalist gençlik örgütü olan Sosyalist Öğrenciler Federasyonu (SDS) kendi kendisini feshetmiştir. Son yıllarda Almanya'daki bütün sokak hareketlerini organize eden SDS'nin bir sözcüsü, federasyonun bir yıldır hareketsiz hale geldiğini ve üyelerin de anarşistler, Mao'cular ve Stalin'ciler diye üç gruba ayrıldığını, bu nedenle fesih kararının «siyasi bir zaruret» haline geldiğini açıklamıştır. SDS'nin lideri «Kızıl Rudi»nin vurulmasından sonra federasyona başka yöneticilerin hakim olamaması da, bu sonucu etkilemiştir.

23 mart

□ Suud'un satılmışlığı

Arap ülkelerinin petrol çıkarlarının emperyalistlere karşı korunması amacıyla düzenlenen Arap Birliği'nin Yedinci Petrol Kongresi, emperyalizmin kuklası Kral Faysal'ın tutumu yüzünden çıkmaza girmiştir. Konferansta yabancı petrol şirketlerine karşı daha sert davranılması istenmiş, ayrıca Filistin Kurtuluş Komitesi Sözcüsü, yabancı petrol şirketlerine konacak yeni bir vergiyle gerilla teşkilatının finanse edilmesini teklif etmiştir. Bunun üzerine *Suudi Arabistan* gerçek çehresini göstermiş ve bu teklifler kabul edildiği takdirde bütün Arap Birliği konferanslarını boykot edeceğini bildirmiştir. Faysal, Cidde'de toplanan İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanları toplantısında da, Arap ülkelerinin sosyalist ülkelerden yardım almasına «Komünistlere inanmayın. Yardımları sözde kalacaktır» diye karşı çıkarak emperyalizm ajanlığı görevini yerine getirmiştir.

□ Enaz beslenen (!)

Ortak Pazar tarafından açıklandığına göre, dünyada en az beslenen ülkeler arasında Türkiye üçüncü sırayı işgal etmektedir. Ortak Pazar geçen yıl Pakistan'a 80 bin Ton, Endonezya'ya 60 bin Ton, Türkiye'ye 50 bin Ton, Mali'ye 30 bin Ton, Nijerya ve Lübnan'a 15 bin Ton, Seylan ve Yemen'e 14 bin ton, Sudan'a 10 bin Ton gıda yardımı yapmıştır. Yardım miktarları ile nüfusları oranlandığında, Türkiye'nin hazin durumu daha iyi anlaşılmaktadır. Bu durumdaki bir ülkenin Ortak Pazar gibi bir zenginler kulübünde yıkıcı rekabete dayanıp dayanamayacağı tahmin edilebilir.

24 mart

□ KÖY-İŞ kongresi

Türkiye Köy İş Sendikası'nın Kongresi Adana'da yapılmış ve işçiler «insanca bir düzen» istemişlerdir. Sendika yöneticilerini gereğince çalışmamakla suçluyan işçilerden Dursun Biçer, «Bizi idare eden sendikacılar bizim emrimizde olmalı, valinin, müdürün elini öpmekle hak alınmaz» demiştir.

□ TÖS bombalandı

TÖS'ün Şebinkarahisar Şubesi, sağcıların tahrik ettiği bir grup tarafından bombalanmış, üç öğretmen de yaralanmıştır. TÖS 2. Başkanı Dursun Akçam, bombanın, sağcı kuruluşların teşvikiyle şeriatçı bir grup tarafından atıldığını söylemiş, öğretmenlerin hiçbir yerde can ve mal güvenliğinin kalmadığını belirtilmiştir.

□ Sihanuk'un mücadelesi

CIA'nın tezgahladığı sağcı bir darbe sonucunda devrilen Kamboç Devlet Başkanı Prens Sihanuk, Pekin'de yaptığı konuşmada bir Milli ve Birleşik Cephe, bir Milli Birlik Hükümeti, bir Danışma Meclisi ve bir de Milli Kurtuluş Ordusu kuracağını açıklayarak, «Milli Kurtuluş Ordusu, vatanı emperyalizm taraftarı gericilerin diktatörlüğünden kurtarmak ve bunların efendileri olan Amerikalılarla mücadele etmek için kurulacaktır» demiştir. Sihanuk, emperyalizm aleyhtarı kardeş ülkelerin halklarıyla da işbirliği yapılacağını söylemiştir. Emperyalizme kesin darbe indirilinceye kadar savaşa devam edilecektir. Zafer anti emperyalist güçlerin olacaktır demiştir.

Kabacalı beraat etti

Kanlı Pazar'dan sonra TİP Genel Başkanı'nın konu ile ilgili bir demecini yayınladığımız için T.C.K.'nun 159. maddesine göre bir süredir yargılanan sorumlu müdürümüz Alpay Kabacalı, 5. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşması sonunda beraat etmiştir. Mahkeme heyeti, tevsii tahkikata dahi lüzum görmeden oybirliğiyle beraat kararı vermiştir.

□ Vurulan genç öldü

Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nda sağcıların saldırısı sırasında vurulan sağcı gruba mensup Ziraat Fakültesi son sınıf öğrencisi Süleyman Özmen, karaciğeri ve omurliği tabanca kurşunu ile parçalandığı için kurtarılamayarak ölmüştür. Böylece, hakim sınıfların devrimcilere karşı kışkırttıkları gençlerden biri bir çatışmada can vermiş olmaktadır. İleride doğruları görüp devrimci saflarda yer alması ihtimali çok kuvvetli olan bir gencin, böylesine düzmece bir saldırıda ölmüş olması, egemen sınıfların ve onların siyasi temsilcilerinin sorumluluğunu bir kat daha artırmıştır. Süleyman Özmen'in katili, hiç şüphesiz, onu böyle saldırılara teşvik edenlerdir.

□ Dachau'da kongre

Avrupa Türk Toplumcular Federasyonu'na bağlı Dachau Türk İşçileri Birliği Kongresi yapılmış, başkanlığa Fevzi Artan, yönetim kurulu üyeliklerine de Musa Akgül, Nedim Mıhçı, Recai Yeğen, Mustafa Tezcan, İsmail Bingöl, Şükrü Eraslan seçilmişlerdir.

□ Kıvılcım toplatıldı

Emperyalizmin kültür alanındaki etkilerinin özellikle çocuk yayınlarında yoğunlaştığını görerek ilk defa devrimci çocuk öyküleri yazan Öğretmen Mustafa Öz'ün bu öyküleri bir araya getirdiği «Kıvılcım» adlı kitap, Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından okullarda yasaklanmıştır. Eğitim Müdürlüğü ayrıca emniyete ihbarda bulunduğundan, savcılık T.C.K.'nun 311. maddesine göre yazar hakkında dava açmıştır. İzmir Eğitim Müdürlüğü, bu hareketiyle gericiliğin emrinde olduğunu ortaya koymuştur. Öte yandan «Bağımsız Türkiye» isimli bir kitap yazan Ahmet Kaya Turan hakkında da Ankara Toplu Basın Mahkemesi'nin talimatı üzerine Enez'de tahkikat açılmış ve T.C.K.'nun 159. maddesine muhalefetten ifadesi alınmıştır.

26 mart

Açlık Yürüyüşü

Çıkarcılar arasında mücadele yüzünden Çorum'da «açlık» tehlikesiyle karşı karşıya kalan köylüler protesto yürüyüşü yapmışlardır. Bir süre önce nakliyecilerin yüzde yüz zam almaları üzerine zahireciler zahire alımını durdurmuş, borç içinde kıvranan köylü ise elindeki ürünü pazarlayamamıştır. Vali'ye yapılan müracaatın da sonuç vermemesi üzerine Vilayet'e yürüyen köylüler «Açız, elimizdeki ürünü satamıyoruz» diye bağırmışlardır.

❑ Araziyi işgal ettiler

Adıyaman'da Besni İlçesi'ne bağlı İnce Köyü'nden 60 köylü, ağaların elinde bulunan 100 dönümlük araziyi işgal etmişlerdir. «Toprak bizimdir», «Toprak işleyenindir», «Bu yerlerde kimsenin hakkı yoktur» gibi dövizlerle araziye girerek buralara kavak ve meyve ağaçları diken köylüler, ağaların getirttiği askeri birlik tarafından zorla araziden çıkartılmış, fidanlar söktürülmüştür. Sekiz köylü de elebaşılık ettikleri iddiasıyla tutuklanmıştır.

Bozkır'da Mıting

İşsizliğin pençesinde kıvranan ve nüfusunun hemen tamamı Söke düzünde ırgat olarak sömürülen Konya Bozkır'da Dev.Genç ve Konya Gençlik Birliği ortak eyleme geçmişlerdir. Köylülere bir bildiri yayınlayan gençlik örgütleri, önümüzdeki günlerde bir köylü mitingi düzenleyeceklerdir.

27 mart

Attila Sarp Askeri Mahkemece tutuklandı

Geçen hafta «halkı ve orduyu isyana teşvik» iddiasıyla tutuklanmış bulunan Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu Genel Başkanı Attila Sarp, yapılan itiraz üzerine Asliye Ceza Mahkemesi tarafından serbest bırakılmıştır. Ancak Sarp serbest bırakılır bırakılmaz, Kara Kuvvetleri Askeri Mahkemesi harekete geçerek gençlik liderini «askerleri isyana teşvik suçundan» tutuklattırmıştır.

❑ Gençliğe Çağrı

İstanbul Devrimci Yüksek Öğretmenliler bir bildiri yayınlayarak «emperyalizmin ve uşaklarının boğazlanmasına kadar, işçi - köylü yığınlarının teşkilatlanması, dinamik bir güç haline gelmesi yolunda mücadele edeceklerine» andiçmişler ve şu çağrıda bulunmuşlardır: «Hareketlerimizi fabrikalara ve kırlara taşıralım. Analarımıza, baba ve bacılarımıza anlatalım gerçekleri. Namlularımız çoğalsın. İşçi kardeşlerimizin öncülüğünde siperlerden çıkalım ve bir balyoz gibi inelim emperyalizmin tepesine!»

28 mart

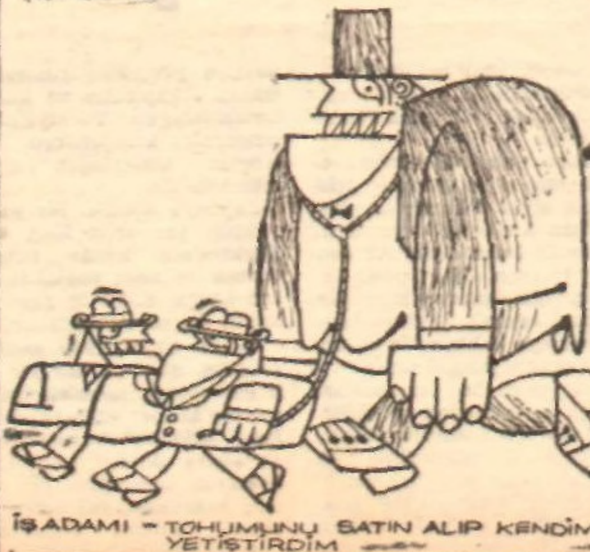
Erzurum bildirisi

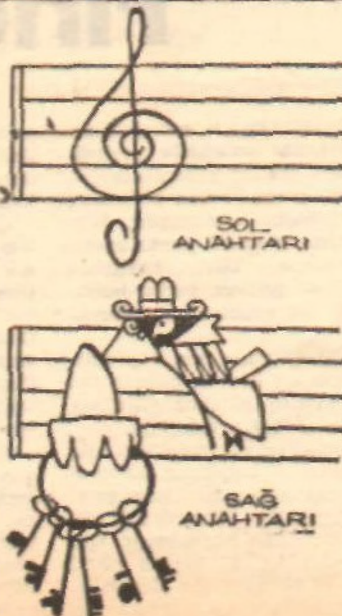
Sağcı çevrelerin kışkırtmasıyla Erzurum'da devrimci gençliğe ve örgütlere yapılan saldırının, solcu bilinen gazetelerde dahi «halkın saldırısı» şeklinde yansıtılması üzerine Erzurum Devrimci Gençlik Örgütü bir bildiri yayınlayarak olayı protesto etmiştir. Erzurumluların sosyal ve ekonomik bakımdan nasıl ağır bir sömürü altında oldukları açıklandıktan sonra, «Bu, bir avuç satılmış gericinin tezgahladığı bir tertiptir. Hiçbir zaman Erzurum halkına maledilemez.» denilmektedir.

GÖZ GÖRE

YALÇIN ÇETİN

HAFTANIN YORUMU

DOĞAN ÖZGÜDEN

Gerçeği görelim artık...

TÜRKİYE'de politikacıların gerçek çehreleri ve sınıfsal yapıları şimdiye kadar hiç bu kadar açık şekilde ortaya konmamıştı. Demirel'in kardeşlerine 26 milyon lira kredi verilmesi üzerine burjuva politikacıları arasında başlayan çamur atma yarışı, nihayet bazı basın organlarının da gayretiyle bütün kirli çamaşırların ortaya dökülmesi noktasına erişmiştir. İş bu noktaya erişince, üç hafta önce Demirel'e ahlak ve fazilet dersi vermeğe kalkışan CHP Lideri İnönü'nün «ahlak ve fazilet» konusunda sesinin soluğunun birden kesildiği görülmüştür. Çünkü, gazetelerin tesbit edebildiği kadarıyla dahi, şu milli kahraman, «halkçı», «öteden beri solcu» İnönü'nün, bırakın Demirel'i, en gözü kararmış vurguncuları bile gölgede bırakacak bir emlak spekülatörü olduğu meydana çıkmıştır. Örneğin İnönü ailesinin Çankaya'daki 22.383 metrekare bahçeli köşkü 40 milyon, Rüzgarlı Sokak'taki 5.513 metrekare arsası 6 milyon, Gümüşsuyu'ndaki apartımanı 10 milyon, Taşlık'taki Bahçeli Köşk'ü 5 milyon, Maltepe'deki, Yeşilyurt'taki ve Dragos'taki arsaları 1'er milyon, İzmir Kordon'daki köşkü ile Heybeliada'daki köşkü 1'er milyon, İş Bankası'ndaki 6.200 hisse senedi 6 milyon liradır. İnönü'lerin daha birçok kooperatiflerde de ortaklıkları, arsaları mevcuttur. İnönü ailesinin tesbit edilebilen serveti şu anda tam 76 milyon lirayı bulmaktadır.

BÜYÜK BUROKRASININ finans-kapital'le tamamlaşmasının somut örneği olan emlak spekülatörü İnönü'nün, politika hayatındaki rolünü de bu çıkar ortaklığının emrettiği biçimde oynamasından daha tabii bir şey olabilir mi? Nitekim geçen hafta bir numaralı Vehbi Koç'un finans - kapital adına iç politika üzerine konuştuğu gün, İnönü de «sol»a karşı saldırıya geçmiş, hatta işi üniversiteye polis girmesi için fetva vermeye kadar vardırmıştır. Üzerinde oturduğu 76 milyon liralık servettir ki, bir zamanların garp cephesi komutanına bugün *«Büyük politika olarak NATO'da kalacağız»* dedirttirmekte, Ortadoğu'da İsrail'e toz kondurttturmamakta, Amerikan dostluğunu müdafaa ettirtmektedir. Büyük bürokrasinin cumhurbaşkanlığında oturan temsilcisinin de, hepsi subay holdingin üst kademelerinde oturan yüksek komutanlarının da durumu İnönü'den pek farklı değildir. Hepsi bir kenarından finans - kapital imparatorluğu'nun nüfuz alanına girmişlerdir. Böyle bir yapı içerisinde CHP'yi «solcu» kılmağa kalkışan Ecevit'in hali pür melali ortadadır. Ne İsaya, ne de Musa'ya yar olabilmiş, ortada kala kalmıştır. Giderek ya tamamen finans - kapital'e tabi olacak, yada «mavi sakal» İnönü'nün yeni bir manevrasıyla tasfiye olup gidecektir. CHP'de geçen hafta patlak veren sürtüşmeler, bu yeni operasyonun uvertürüdür.

FİNANS - KAPİTALİN bütün partileri ve büyük bürokrasiyi bir maestro gibi idare ettiği bu ortamda tek sağlıklı unsur olması, kitlelerle bağ kurarak devrimci halk muhalefetini süratle geliştirmesi gereken sosyalist hareket ise hâlâ laf şehveti içinde bocalamaktadır. Devrimci gençliğin - o da merkezi proleter örgütü tarafından yönlendirilmediği için sık sık hatalara düşen - eylemleri bir yana bırakılırsa, sosyalist kadrolar tam bir rehavet, ilgisizlik içindedir. TİP'in 500 üyeli ilçelerinin kongresi dahi sadece 10 - 15 kişiyle yapılmaktadır. Üyelerin yüzde 90'ı asgari görevlerini bile yerine getirmemektedir. Aktif görünenler ise, teori ve strateji tartışmaları içerisinde kitlelere dönük eylemleri unutmuşlardır. Parti kongreleri, genel kültür yarışması yada nutuk maratonu halinde geçmektedir. Hemen hepsi devrimci teorinin temel ilkelerinde birleştikleri halde sırf terim yada kişi tercihleri yüzünden militanlar uzlaşmaz kliklere bölünmüşler, işi birbirlerine silah çekmeye kadar vardırmışlardır. Açık konuşalım... Bu durum, bir yerde, finans - kapitalin çıkarlarına hizmetten başka bir anlam taşımamaktadır. Eğer, bu gerçek biraz olsun farkedilebiliyorsa, ilk adım olarak, TİP'in İstanbul İl Kongresi, bu kısırdöngüyü parçalamak, kitlelere ulaşmayı sağlayacak kararlar almak, klik şartlandırmalarından uzak kadroları yönetime seçmek zorundadır.

Gençliğin Kıbrıs Kampanyasını Destekleyelim

Emperyalizm Ortadoğu'da «İsrail» fitnesini iyice ateşledikten sonra şimdi de Kıbrıs'ta Ortadoğu halklarının başına yeni bir bela açmak, Akdeniz'de yeni bir İsrail yaratmak üzere faşist Yunan cuntasının da yardımıyla yeni bir komplo düzenlemiştir. Emperyalizmin dümensuyundaki burjuva politikacıları da, meseleyi bağımsızlık ve halkların kardeşliği açısından değerlendiremedikleri için yangına körükle girmektedir.

Bu kritik dönemde sosyalistlere düşen görev, Kıbrıs Meselesi'ni doğru tahlil etmek, bütün Ortadoğu halklarına gerçekleri asla şovenizme kapılmadan anlatmak, Ortadoğu Devrimci Çemberi'nde yeni bir gedik açılmasına izin vermemektedir. (Bu konudaki ayrıntılı bilgiler, dış politika sayfalarımızdadır..)

Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu, bu amaçla *bir Kıbrıs Haftası düzenlemiştir.* Dev - Genç'in İstanbul Kıbrıs Türk Talebe Cemiyeti, Kıbrıs Türk Ulusal Öğrenci Federasyonu ve diğer gençlik örgütleriyle birlikte ortaklaşa yayınladıkları bildiride şöyle denilmektedir:

«Son günlerde Kıbrıs problemi Amerikancı faşist Yunan cuntası ve Amerikancı A. P. iktidarı tarafından tekrar alevlendirilmiştir. Libya'da yapılan devrimci darbe ile Afrikanın Akdeniz kıyılarından sökülüp atılan Amerikan emperyalizmi açısından Kıbrıs'ın önemi artmıştır. Amerika Kıbrıs'ı Orta - doğunun ikinci İsrail'i durumuna getirmek kararındadır. Amerikancı faşist Yunan cuntası tarafından durum şudur: İçte ve dışta itibarını kaybeden Yunan halkının demokratik özgürlüklerini ezen cunta, hiç olmazsa içteki itibarını koruyabilmek için yeşil adanın Yunanistana ilhakı demek olan ENOSİS'e dört elle sarılmaktadır. Bu yolda kendisine engel gördüğü Makarios'a başarısız bir suikast tertiplemiştir.

«Amerikancı AP iktidarı açısından durum şudur: Yurdumuzda ekonomik ve sosyal buhranlar gün geçtikçe derinleşmekte, işçiler, köylüler, asker - sivil aydın zümre ile Amerikan emperyalizmi işbirlikçi burjuvazi, feodal mütegallibe arasındaki çelişme uzlaşmaz bir karakter kazanmaktadır. Bu objektif ortam Amerikan emperyalizminin yurdumuzdaki sultasına son verilmesi için uygun bir ortamdır. Son yıllarda gelişen anti - emperyalist demokratik halk hareketleri bunu gösterir. Amerikancı A. P. İktidarı halkımızın dikkatlerini Kıbrıs buhranına çekerek düştüğü Ekonomik sosyal bunalımı küllemek gayretindedir. Üstelik Kıbrıs sorunu için herhangi bir çözüm yolu önermediği gibi Amerikan emperyalizmine ve faşist Yunan cuntasına taviz üstüne taviz vermektedir. Kıbrıs Türk yönetici kliğinin durumu bundan farklı değildir. Kıbrıs Türk halkını demokratik olarak temsil etmeyen İngiliz, Amerikan emperyalistlerinin Kıbrıs'taki çıkarlarını koruma ve gerçekleştirmede güvendikleri politikacılar olan Küçük - Denktaş ikilisi işbirlikçi yönetimin temsilcileridir.

«Durum göstermektedir ki faşist cunta Yunanistanı ve AP iktidarı Amerika'nın getirdiği ve kendi işbirlikçi durumlarına uygun düşen «NATO'nun güçlendirilmesi» politik adımı taşıyan ve ENOSİS'ten başka bir şey olmayan teklifi kabul etme yolundadır. Bu tez Kıbrıs'ın Orta - Doğuda ikinci bir İsrail durumuna getirilmesi, adadaki Türk halkının ya bir katliamla veya mecburi göç yoluyla tasfiyesinin öngörmektedir ki Türkiye devrimci gençleri olarak böyle bir tezi reddeder NATO'ya ve ENOSİS'e HAYIR deriz. Biz İngiliz ve Amerikan üslerinden arınmış tam bağımsız ve Türk - Rum halklarının eşit haklarla kardeşçe yaşadığı demokratik federatif Kıbrıs Cumhuriyetinden yanayız. Bunun gerçekleşebilmesi, Amerikan emperyalizmi ve işbirlikçilerinin Türkiye halkı ve Amerikancı faşist Yunan cuntasının Yunan halkı üzerindeki sultasına son verilmesine bağlıdır.

«KAHROLSUN AMERİKAN EMPERYALİZMİ

«KAHROLSUN ENOSİSÇİ FAŞİST YUNAN CUNTASI

«KAHROLSUN AMERİKAYA VE YUNAN FAŞİSTLERİNE YEŞİL IŞIK YAKAN İŞBİRLİKÇİ AP İKTİDARININ EMPERYALİZME TAVİZ POLİTİKASI

«YAŞASIN YABANCI ÜSLERDEN ARINMIŞ BAĞIMSIZ VE DEMOKRATİK FEDERATİF KIBRIS CUMHURİYETİ»

Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu, Türkiye Milli Gençlik Teşkilatı, İstanbul Kıbrıs Türk Talebe Cemiyeti, Kıbrıs Türk Ulusal Öğrenci Federasyonu, İstanbul Teknik Üniversitesi Öğrenci Birliği İstanbul Üniversitesi Talebe Birliği İTÜ Mimarlık Mühendislik Fakültesi Öğrenci Birliği, İstanbul Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi Öğrenci Birliği, Robert Kolej Öğrenci Birliği, Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Talebe Cemiyeti, İÜ Hukuk Fakültesi Öğrenci Cemiyeti, İÜ İktisat Fakültesi Talebe Cemiyeti, İÜ İşletme Fakültesi Talebe Cemiyeti, İÜ Kimya Fakültesi Talebe Cemiyeti, İÜ Orman Fakültesi Talebe Cemiyeti.

DEĞİŞMEZ ŞEF VE UMUMİ KATİBİ
— CHP içinde yeni çalkantılar —

BİR NUMARALI KAMPRADOR VEHBİ KOÇ
— Finans - kapitalin gönlünde yatanı açıkladı —

Baş komprador Koç diyorki: «Dış politika, aşırı sağ ve sol hareketler, işçi ve işveren münasebetleri, eğitim ve gençlik davalarında memleketin uzun vadeli menfaati göz önünde tutularak, iktidar ile ana muhalefet partisi arasında birleştirici bir politika çizilmesi ve müşterek kararlar aynen tatbik edilmelidir. Her dört yıllık seçim devreleri başında, bu politika yeniden incelenmeli ve gerekirse düzeltilmelidir.»

5 Nisan'da toplanacak olan İşçi Partisi İstanbul İl Kongresi, bir çok yönden Türkiye solu için dönüm noktası olacak bir önem kazanmaktadır:

a) İstanbul Sanayi bölgesi, Türkiye sanayi proletaryasının en yoğun olduğu bölgedir. Türkiye işçi sınıfının yüzde 25'i İstanbul'dadır. Ayrıca, nitelik olarak da bu yöre çok önem taşımaktadır. İstanbul sanayi bölgesindeki işçilerin yüzde 82'si 100'den fazla işçi çalıştıran işletmelerde ve yüzde 50'si 500'den fazla işçi çalıştıran işletmelerde çalışmaktadır. Yani, işçi sınıfının politik hareketi açısından İstanbul bölgesinin nitelik ve nicelik olarak canalıcı bir önemi vardır. Önümüzdeki dönem, işçi hareketlerinin son derece yoğunlaştığı bir dönem olacaktır. Ekonomik krizin gelişmesi, kitlelerin protesto hareketlerini şimdiden yaygınlaştırmağa başlamıştır. Bu hareketlerin politik alana aktarılması, işçi sınıfı içinde yaygın militan örgütlenmelerin hareket içinde sağlanması, önümüzdeki günlerde proleter sosyalisti olmayı seçen kadroların başlıca görevi olacaktır. Özellikle işçi sınıfı öncülüğünün herkesçe benimsendiği ve dillerden düşmediği bir sırada bunun somutlamasına yönelmek, en başta gelen görevlerden olacaktır. İl Kongresi, İstanbul sanayi proletaryasının yoğun militan örgütlenmesi, kendiliğinden hareketlere siyasal boyut kazandırılması yolunda bir adım olmalıdır. Teori - eylem bütünlüğü içinde, eylem meselesine somut çözümler getirilmeli, militanların yönlendirilişi bütün İstanbul sanayi bölgesinde merkezi olarak yürütülmelidir. Unutmayalım, işçi sınıfının başlıca silahı, örgüttür. İstanbul sanayi proletaryasının örgütlenmesine yönelmek, ve onun sağlanması, *işçi sınıfının devrimci mücadelesinde* ileri bir adım olacaktır.

b) İstanbul İl Kongresi, işçi sınıfının devrimci teorisinin partiye hakim kılınmasında, bilimsel sosyalizmin eylem kılavuzu olması yolunda da ileri bir adım olmalıdır. Süren ideolojik tartışmaların kadrolara canlılık, ideolojik uyanıklık ve ideolojik eğitim kazandırma açısından birçok yararı olduğu öne sürülebilir. Ancak bunların asgari eylemleri durdurmaması, pratiği engellememesi ve partinin sürekli bu tip tartışmalar yapılan bir kulüp olmaktan kurtarılması gerekir. İstanbul İl Kongresi, bölünmelerin işçi *sınıfı devrimci hareketinin birliğine* yöneltilmesini sağlamalıdır.

c) İstanbul İl Kongresi, parti içindeki bütün yanlış görüşlerin eleştirisinin ve özeleştirisinin yapılarak tasfiye edilmesini amaçlamalıdır. Aydın kadrolara musallat başlıca hastalık olan grup bencilliklerinden, mahfil sosyalistliğinden, takım tutuculuktan kesinlikle arınılmalıdır. En sert biçimde eleştiri ve özeleştirinin yapılabileceği, hataların kabul edileceği ve hatalı gö-

Finans - Kapital

AP iktidarının son kabine buhranı sırasında geçirdiği sarsıntı şeklen giderilmiş görünürken, onun hemen ardından iki parti daha karışmıştır. Birlik Partisi içindeki parçalanma önemsenmese bile, herhalde CHP içinde patlak veren bunalım ciddi bir mahiyet arzetmektedir.

CHP Meclisi'nin son toplantısında Göbekçi olarak bilinen takım, Ecevit'in merkez yürütme kuruluna şiddetle saldırıya geçmiş, «popülizm» çizgisinde bile olsa, finans - kapitalin kontrol hudutlarını zorlayan konuşmalara, açılımlara tahammülü olmadığını ortaya koymuştur. Görünüş odur ki, 40 kişilik parti meclisinin 34 üyesinin Ecevit ekibine çekimser oy vermek suretiyle «sessiz güvensizlik» beyan etmeleri, CHP'nin önümüzdeki kurultayında, belki de ondan önce büyük bir patlamanın habercisidir.

Çıkarları işbirlikçi sermayenin dişli kesimiyle çatıştığı için AP içinde siyasal huruç hareketine girişen Anadolu burjuvazisinin siyasal temsilcileri AP'den tasfiye edilirken, CHP içinde de, zaman zaman finans - kapitalin kontrolunu aşarak halkla bağlantı kurmaya çalışan bir ekibin tasfiyesi tezgahlanmaktadır.

Her iki parti bu arınmalardan fazla sarsılmadan çıkabilirlerse, Amerikan emperyalizminin ve yerli işbirlikçilerinin pek özledikleri «finans - kapital»in kontrolundaki «AP - CHP koalisyonu» daha sağlam olarak gerçekleşebilecektir.

Böyle bir «istikrar koalisyonu»nun gerçekleştirilmesi için finans - kapitalin ne kadar sabırsızlandığını, Türkiye'nin bir numaralı kompradoru Vehbi Koç'un sözlerinden anlamak mümkündür.

Japonya dönüşü bir gazeteye yazdığı yazılarda Koç, **«Bugün Türkiye'nin içinde bulunduğu durum iç açıcı değildir»** dedikten sonra, niçin iç açıcı olmadığını da şöyle açıklamaktadır:

● **12 Ekim 1969 seçimlerini takiben, dört yıl süreyle verimli çalışılarak, memleketin ilerlemesine hizmet edileceği beklenirken, hükümet kurulduktan iki ay sonra iktidar partisi içinde başlayan mücadele, bir hükümet buhranına yol açmış ve iktisadi faaliyet duraklamıştır.**

● **Gençlerimizin, öğrenime ayırmaları gereken zamanın mü-**

TİP İstanbul İl Kongresi yanlışlardan arınma toplantısı olmalıdır

rüşlerin tashih edilmesi yolunda kararların alınabileceği, proletarya hareketine yaraşır olgun hava kongreye hakim kılınmalıdır. Ayrılık noktaları yanısıra, birleşilen noktalar da tesbit edilmeli, işçi sınıfı devrimci hareketinin birliği, önde gelen görevimiz olmalıdır. Ancak proleter sosyalizminin devrimci ilkelerinden asla taviz verilmemeli, bunların hakim kılınması yolunda bütün ikna imkanları değerlendirilmelidir.

PARTİ İÇİNDEKİ BAŞLICA HATALI GÖRÜŞLER VE EĞİLİMLER NELERDİR?

Partinin kuruluşundan beri partinin içinde yeralan, süren, kılık değiştiren doğrudan teorik yanlışların yanısıra, teorik doğrular söyleyip yanlış işler yapma şeklinde de ortaya çıkan hatalı görüşler ve eğilimleri şöyle özetleyebiliriz:

● Tek çalışma biçimi olarak parlamentarizmin benimsenmesi, işçi sınıfının politik mücadelesinin salt seçim alanında tutulması. Kitle hareketlerinin uyandırılması yolunda çalışmamak, kitle hareketlerinde yeralmaktan çekinmek, partiyi pasifize etmek. Sosyal barışçılığı açıkça veya gizlice benimsemek, ona devrimci teoriden kılıflar uydurmağa çalışmak.

● Parti yapısı içinde hatalı bir işçi - aydın ayrımı yürütmek. İşçi ile işçi aristokrasisini özdeşleştirmek, bir kliği imtiyazlı hale getirmek.

● Parti içinde tartışmaların uzun süre yönetim ve disiplin kurullarınca engellenmesi. Böylece partiyi yıkımın eşiğine getirmede rol oynamak, (İzmir ve Malatya kongreleri sonunda yapılan tasfiyeler.) Hatalı demokratik merkeziyetçilik anlayışı ile yönetici kliğin her türlü dialog, sentez imkanını ortadan kaldırması...

Doğabilecek bütün tasfiyeci eğilimlere karşı çıkılması, yanlış görüşlerin tasfiyesi sürekli tartışma ve ikna metoduyla gerçekleştirilmelidir.

● Emperyalizm olgusunun ihmali... Bu, işçi sınıfı öncülüğünde emperyalizme karşı yürütülen halk savaşları çağında en geri çizgiye düşmek olacaktır.

● İşçi sınıfının devrimci gücünü, öncülük misyonunu küçümseyen küçük burjuva sosyalizmi eğilimleri. Bu yanlış da, İşçi Partisi'nin gelişimi içinde, küçük burjuva kuyrukçuluğundan köylülüğe öncelik verip onu özgüç olarak benimseyen popülizme kadar geniş bir alanda değişik kanatlar olarak yeralmıştır.

● Bilimsel sosyalizmin emrettiği «kesintisiz devrim» teorisini benimseme yerine, uzun dönem aşamalar arasına Çin seddi çekilmesi, bu eğilimin hâlâ analizlerde yürütülmesi. Diğer yandaki bir yanlış ise, «ittifaklar politikası»nın ihmali, önümüzdeki görevlerin kabul edilmemesidir.

● Sürekli olarak örgüt meselesinin bazı gruplarca ihmal edilmesi. Kadrolar içinde disiplinsizliğin, birbiriyle kopukluğun ve ilişkisizliğin kol gezmesi. Proletaryanın devrimci hareketinin en önemli ve ilk şartı olan «merkezi örgüt» konusunda işin kaderciliğe bırakılması, bu konuda çelişik fikirler yürütülmesi.

● Küçük burjuva devrimci ideolojilerine çok önem vermek, bu ideolojinin saflarımıza sızmasına müsaade etmek. Kendi içimizde bu ideolojinin kalıntılarına karşı mücadele yürütmemek. Şovenist eğilimin kalıntılarıyla mücadele etmemek. Uzun dönem cephe meselesinde kuyrukçuluğun, açıklanan ve yazılan fikirler ve eylemlerde hakim olması.

● Milli mesele'ye işçi sınıfı ideolojisi ilkeleri ışığında tutarlı bir çizgi getirilmemiş, ancak kısa vadeli çözümler ve amaçlar için bu konuya eğilinmiştir. Bu konuda halkların kardeşliği ve halkların mücadelede ortak hedefe yönelen birliği ilkeleri hakim kılınmalıdır.

● Parti içinde her türlü grupçuluk, sübjektivizm, bencillik, disiplinsizlik, kadercilik ve pasifizm eğlimleri en sert biçimde eleştirilmeli, bunlarla mücadele edilmelidir.

Yukarıda belirtilen hataları ve diğerlerini taşıyanlar, kendilerini dürüstçe eleştirmeli, kendilerine yöneltilen eleştirileri kabul etmeli, geçmişte taşıdıkları hatalardan arınmakta olduklarını kanıtlamalıdırlar. Ancak proleter dürüstlüğü ve açıksözlülüğü ile mesafe alınacak, işçi sınıfının devrimci mücadelesinin ilerlemesi sağlanacaktır.

BİRLEŞİLMESİ GEREKEN NOKTALAR

«İktidar mücadelesinde proletaryanın örgütten başka silahı yoktur. Burjuva dünyasındaki anarşistçe rekabet altında ayrı düşmüş, sürekli olarak yoksulluğun, köleliğin ve dejenerasyonun 'derin çukurlarına', gerilere itilmiş olan proletarya, ancak Marksizm prensipleri üzerinde ideolojik birliğe ulaşarak ve çalışan milyonlarca insanı işçi sınıfı ordusu halinde kaynaştıran maddi örgüt birliğinin yardımıyla kaçınılmaz bir şekilde yenilmez bir güç haline gelebilir ve gelecektir.»

Bugün bilimsel sosyalizm, emperyalizmin kontrolundaki bağımlı ve yarı bağımlı ülkeler için marksist - leninist «kesintisiz devrim» teorisini emretmektedir. Kesintisiz Devrim teorisinin koyduğu devrimci mücadelenin iki adımı için de ittifaklar, işçi sınıfı örgütünün önderliğinde kurulur. Türkiye'de devrimin ilk adımı, işçi sınıfının, başta yarı işçiler ve yoksul köylüler olmak üzere, toplumda çıkarları emperyalizme çelişen diğer sınıf ve tabakaları yedeğine alarak, bu örgütün asgari programını uygulamak üzere iktidara gelmesidir. Bu iktidar, işçi sınıfı öncülüğündeki devrimci DEMOKRATİK HALK İKTİDARI'dır.

Bu iktidarın taşıması gereken özellikler, proletarya öncülüğü, yani proletarya örgütünün önderliğinde olması, işçi - köylü temel ittifakına dayanması, devrimci olması, yani kesintisiz devrim süreci içerisinde hiç duraklamadan sosyalizme geçişi gerçekleştirecek bir geçiş iktidarı olmasıdır; halk demokrasisini kurması ve halk düşmanlarına karşı otoriter olmasıdır. İttifakların önderliğini elde etmeğe yönelen proletarya örgütü, ikili görevini sapmasız yürütmekle yükümlüdür. Kesintisiz devrim teorisinin sosyalistlere yüklediği ikili görev:

— Proletaryanın siyasi bilinç düzeyini artırmak, işçi sınıfı içinde proleter ideolojisinin kesin hakimiyetini gerçekleştirmek, proletaryanın örgütlenmesini sağlamak ve halk cephesi içinde proletaryanın politik, ideolojik, örgütsel ve donanmış gücünün öncülüğünü gerçekleştirmek.

— Başta yarı işçiler ve yoksul köylüler olmak üzere, çıkarları emperyalizmle ve onların yerli işbirlikçileriyle çelişen devrimci sınıf ve tabakaları Devrimci Halk Cephesi içinde toplamak.

Bu iki görevi birbirinden soyutlamadan, ikisini de diyalektik bir bütünlük içinde ele alarak mücadele vermek zorundayız. İki görevden hangisinin daha fazla önem kazanacağı meselesi kesintisiz devrim sürecinde belirlenecektir. Ama bu dönemde birinci görev, acil görev olarak belirlenmektedir.

Önümüzdeki görevler belirlidir: Bir yandan emperyalizm ve işbirlikçilerine karşı Devrimci Halk Muhalefeti'ni yürütürken, öte yandan elimizdeki bütün imkanları kullanılır hale getirmek, TİP'i proleter ideolojisinin hakim kılındığı, onun devrimci kurallarına göre işleyen, kitlelerle kaynaşmış bir parti haline getirmek, bu süreç içinde proleter örgütünün önderliğini elde etmeye çalışmak, emperyalizm ve işbirlikçilerine karşı halk cephesi oluşturmağa yöneltmek.

Bütün bunlar için de, saflarımızı düzeltmek, disipline etmek ve örgüt olarak fabrikalara, tarlalara, sokaklara, meydanlara inmek zorundayız. Kitleler içinde militan örgütlenmeleri yürütmek, siyasal mücadelenin her türlü biçimini kitlelere benimsetmekle yükümlüyüz.

Bugünlerdeki en acil görevlerimizden biri, TİP'i devrimci bir silah haline getirmektir. Bu açıdan İstanbul İl Kongresi, bir dönüm noktası olacak öneme sahiptir. Bu kongrede bilimsel sosyalizm ve onun devrimci kuralları platform olarak hakim kılınmalı, pratik meselelerin çözümüne, eylem planlarının yapılmasına çalışılmalı, İstanbul sanayi proletaryası devrimci ideoloji ve örgütlü mücadele ile donatılmalıdır.

Kaybedecek zamanımız yoktur. Önümüzdeki günlerde mücadeleye kazanabileceğimiz yığınlar bizi beklemektedir. Zafer proleter sosyalistlerinin, halk savaşçılarının olacaktır.

REVİZYONİZME, OPORTUNİZME, VE KÜÇÜK BURJUVA KUYRUKÇULUĞUNA KARŞI AMANSIZCA SAVAŞARAK BİLİMSEL SOSYALİZMİ TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ'NE HAKİM KILALIM.

PROLETAR SOSYALİZMİ ETRAFINDA İDEOLOJİ VE ÖRGÜT BİRLİĞİNE YÖNELELİM.

PARTİYİ İŞÇİ - KÖYLÜ YIĞINLARI İÇİNDE BİR SİLAH HALİNE GETİRELİM.

PROLETER SOSYALİZMİNİN HAKİM OLDUĞU PARTİYİ, DEVRİMCİ DEMOKRATİK HALK İKTİDARI'NA YÖNELEN HALK CEPHESİ'NDE ÖNDER KILALIM.

BÜTÜN GÜCÜMÜZLE EMPERYALİZM KARŞISINDAKİ YIĞINLARLA BERABER DEVRİMCİ HALK MUHALEFETİ'Nİ YÜRÜTELİM.

YAŞASIN PROLETARYANIN DEVRİMCİ İDEOLOJİSİNİN HAKİM KILINDIĞI İŞÇİ PARTİSİ.

YAŞASIN DEVRİMCİ HAREKETİN BİRLİĞİ

YAŞASIN BAĞIMSIZLIK VE DEMOKRASİ MÜCADESİ

YAŞASIN TÜRKİYE HALKININ SOSYALİZME YÜRÜYÜŞÜ.

ANT

artık Sabırsızlanmağa başladı

kim bir kısmı kaybolmakta, ü[illegible]cü çatışmalar, boykotlar ve işgaller, memlekete çok lüzumlu olan bilgili genç neslin yetişmesini ve yetiştirilmesini geciktirmektedir.

● Halka hizmet yapan müesseselerimizin çoğunda işler aksamaktadır. Hükümetler, hattâ Bakanlar değiştikçe, İktisadi Devlet Teşekküllerinin idarecileri ve İdare Meclisleri değişmekle, idarede devamlılık kaybolmakta, randıman düşmektedir.

● Kamu kuruluşlarının ve İktisadi Devlet Teşekküllerinin idarelerinde devamlılık olmadığı için, kuvvetli elemanlar işlerinde barınamamakta, yeni yetişen kıymetli yöneticiler de bu durumu görerek, devlet teşkilatında görev almaktan kaçınmaktadırlar. Bu yüzden devlet işleri iyi gitmemekte, devletin işleri iyi gitmeyince de millet işleri aksamaktadır.

● İşçi ve işveren münasebetleri iyi şekilde düzenlenememiştir. Devamlı anlaşmazlıklar yüzünden, memleketimiz için çok hayati olan işgücü ve iş günü, heba olup gitmektedir.

● Çeşitli bayramlar ve tatiller sebebiyle çalışmalarda devamlılık aksamakta, insanların çalışma temposu yavaşlamaktadır ve her alanda verim azalmaktadır.

Bu durumu gidermek ve siyasi istikrarı sağlamak için Vehbi Koç'un önerisi şudur:

«Dış politika, aşırı sağ ve sol hareketler, işçi ve işveren münasebetleri, eğitim ve gençlik davalarında memleketin uzun vadeli menfaati göz önünde tutularak, iktidar ile ana muhalefet partisi arasında birleştirici bir politika çizilmeli ve müşterek kararlar aynen tatbik edilmelidir. Her dört yıllık seçim devreleri başında, bu politika yeniden incelenmeli ve gerekirse düzeltilmelidir.»

Açıkça görülmektedir ki, bir numaralı komprador, AP ile CHP arasında, resmen olmasa bile, fiilen bir «koalisyon» istemektedir. Daha sonra da finans-kapitalin istediği ekonomik tedbirleri sıralamaktadır.

Vehbi Koç bu işlerin nasıl bir düzende gerçekleştirileceğini de şöyle açıklamaktadır:

«Dünya milletleri, iki ayrı rejim içinde yaşamaktadırlar. Komünizmle idare edilen ülkelerde halkın hürriyeti elinden alınarak, bir takım büyük işler yapılmıştır. Bu ülkelerde öğrenci hareketleri, grevler, serbest basın, seyahat serbestliği ve dilenilen tarzda yaşama hakkı yoktur.

«Halbuki, demokrasiyle idare edilen ülkelerde insanlar, hem hürriyet içinde yaşamakta, hem de büyük işler başarmaktadırlar. Türkiye, demokrasi rejimini seçmiştir ve önünde bu rejimle başarıya ulaşmış sayısız örnekler bulunmaktadır. Biz bu örneklerden yararlanmalı ve yılmadan çalışmalıyız.»

Dikkat edilirse, Koç'un yaptığı sınıflandırmada sadece «komünizm» ve «demokrasi» rejimleri vardır. Koç, «komünizm»in dışındaki bütün rejimleri «demokrasi» saymaktadır, ki bunların içerisinde hiç şüphesiz, «komünizm düşmanı» Yunanistan rejimi, İspanya rejimi, Portekiz rejimi de vardır. Bir numaralı komprador için «komünizm» olmasın da ne olursa olsun makbuldür. Bu, şimdiki cinsten göstermelik bir «Filipin demokrasisi» olabileceği gibi, resmen faşist bir yönetim de olabilir.

Eğer gayriresmi yada resmi bir AP - CHP koalisyonu da bir numaralı kompradorun isteklerini gerçekleştiremezse -ki gerçekleştiremeyeceği muhakkaktır-, emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin hangi ata oynayacağını kestirmek için kahin olmağa gerek yoktur:

Yunanistan örneği bir «cunta» yada bir «Yahya Han operasyonu» kızakta beklemektedir.

Emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin şehit ettiği devrimci gençlerin aileleri bir arada... Bağımsızlık Haftası'nın en önemli ve olumlu yanlarından biri, devrim şehitlerinden Turan Emeksiz, Battal Mehetoğlu, Ali Turgut Aytaç ve Taylan Özgür'ün ailelerinin bir araya getirilerek bağımsızlık mücadelesinde bilfiil yeralmaları olmuştur.

BAĞIMSIZLIK HAFTASI'NIN SON MİTİNGİ
— Üniversite duvarları dışına niçin taşamadı? —

Gençlik eylemlerine yeni boyutlar kazandırılmalıdır

Osman S. AROLAT

Bir gencin devrimci olup olmadığını anlamak için tek bir ölçü vardır: Kendilerini işçi ve köylü kitleleri içine katmak istemesi ve eylemde bunu yapması. Böyle düşünüyor ve böyle yapıyorsa, devrimcidir. Yoksa devrimci değildir yada karşı - devrimcidir.

Mao Tsetung (1)

YUKARIDAKİ gerçek, eylem yapan bütün gruplara rehber olmalıdır. Yapılan eylemler, sık sık tekrarlanan bu gerçeğin ışığında sürekli olarak eleştirisel bir gözle durmamacasına irdelenmelidir. Ancak böyle bir irdeleme ve yeniden değerlendirme, bizim esasta ve tek tek eylemler içerisinde yaptığımız hataları sergileyip yeni eylemlerde bunlardan arınmamıza imkan verir. Yoksa bir kısırdöngüden kurtulmak mümkün olamaz.

Bu ölçütü esas aldığımızda, her eylem sonrasında üç şeyi gözden uzak tutmamak şarttır. Bunlardan birincisi, yapılan eylemin sergilenmesinin yapılmasıdır. İkincisi, bu eylemin yapıldığı dönemde ülkenin sosyal, ekonomik ve siyasal alandaki aktüel meselelerinin neler olduğunun sıralanmasıdır. Üçüncüsü, varolan ortamla bizim yaptığımız eylemin birlikte değerlendirilmesidir.

Bağımsızlık Haftası kurgusunun başlangıcından bu yana sosyalist kadroların ele alıp kitlelere devrimci bir yorumla yansıtması gereken birçok olay olmuştur; Kabine buhranı görüntüsü altında filipin demokrasisinin içine sürüklendiği bunalım, yönetim kadroları içerisinde ve parlamentoda hırsızlıkların ve adam satınalmaların alenen sergilenmesi, 15 bin işçiye ulaşan bir tensikat planının gizli kapaklı yürütülmeğe başlanması, NATO'ya 10 bin araç satılmasıyla ilgili olduğu söylenen Chrysler Lokavtı, Ortadoğu halklarının kurtuluşu uğruna savaştıkları için emperyalizmin ve siyonizmin ajanları tarafından düzmece gerekçelerle suçlanarak karanlık mahzenlerde işkenceden geçirilen devrimci gençlerin durumu...

Bu olaylar karşısında hem eylemsiz bir duruma düşen parti, hem de sosyalist gençlerin yönetiminde bulundukları gençlik örgütleri şaşılacak bir suskunluk göstermişlerdir. Sosyalist kadroların görüşlerini açıklamaması ve kitlelere duyurmaması, sahte burjuva muhalefetinin tek muhalefet olarak sesini yükseltmesine ve kitleleri bir kez daha aldatmasına imkan hazırlamıştır. Hattâ bu gerçekler karşısında susan sosyalistler yer yer kendi aralarında çok sert çatışmalara girmişlerdir. Bu noktada, gerçek halk muhalefetini yaratmak görevini yüklenmiş bulunan sosyalistler olarak, suskunluğun, eylemsizliğin ve yanlış çatışmaların sebep olduğu kayıp çok büyüktür. (2)

Bu açıdan bakıldığında, Bağımsızlık Haftası ikili bir değerlendirme içinde ele alınmalıdır.

1. Eylemsizlik döneminde yeni bir eylem yaratabilecek gücün - ki bu da, Ankara ve İstanbul'da varedilen eylemler açısından önemli farklılıklar taşır - varolduğunu ortaya çıkaran olumlu yan. Buna, bağımsızlık kavramını ortaya atan genç sosyalistlerin öğrenci kesiminde hakimiyetlerini geliştirirken, bağımsızlık kavramına soyut planda getirilen iki temellemeyi de katabiliriz. Bu iki temelleme de şunlardır: a) Kesintisiz devrim süreci içinde Demokratik Halk İktidarı hedefinin gösterilmesi. b) Bağımsızlık savaşımızın Ortadoğu Devrimci Çemberi içinde değerlendirilmesi.

2. Bu dönemde varolan olaylarla paralellikler ve işçi-köylü kitleleriyle eylemin bağının kurulamaması şeklinde beliren önemli eksiklik... Bu eksiklik, Bağımsızlık Haftası'nın, soyut, kitlelere yanlış yansımış (3) ve sözel bir bağımsızlık kavramından öteye gidemeyen bir eylem olmasına sebep olmuştur. (4)

Kavganın sözel bir yapıdan kurtulmasının tek koşulu ise, yaşam ve kavganın bir bütün olduğunu bilerek hareket etmektir. Kitlelere bilinç taşıyıcı genç aydınların ayaklarının yere basması ve giderek üniversite duvarları içine tıkılarak halktan soyutlanan eylemlerden kurtulması, ancak yaşam ve kavganın bir bütün olduğunu bilerek hareket etmekle sağlanacaktır.

Kavganın sözel yapıdan kurtulması, yaşamla birleşmesi ise, kitlelerin katılması ve kitlelere ulaşması meseleleriyle yakından ilgilidir. Bu noktada, kitle haberleşme araçlarının, emperyalizmin ve işbirlikçilerinin etkisi altında sürekli olarak yanlış yansıtma, ters bilinçlendirme ve şartlandırma yolunda çaba harcadıkları gerçeğini de gözden ırak tutmamak gereklidir. Kitle haberleşme araçlarına genel olarak «karşı güçler» olarak bakan bizlere düşen görev, kitlenin kendi temsilcilerini, eylemde, kavgada varetmektir. Eğer kitlelerden temsilcileri, girmeleri gereken kavgaya sokamıyorsak, eylemi onlara doğru yansıtma şansını kaybediyoruz demektir.

Evet, bağımsızlık haftasının kapandığı, yeni eylemlerin düzenlendiği şu günlerde, genç sosyalistlere düşen görev, eylemin hata, ve eksikliklerini sergileyerek özeleştiri yapmaktır. Bunu yaparken kitlelerle bağ kurulup kurulamadığı, eyleme kitlelerin katılıp katılmadığı ve de eylemin kitlelere nasıl yansıdığının sıralanması gerekir. Böyle bir özeleştiri örgütlerin gücünü, yapabileceği eylemin niteliğini, eylemin yaşamadan kopmazlığını sağlıyacaktır.

Bunu başarma çabası işçi ve köylü kitlelerini ilgilendiren sosyal, ekonomik, siyasal olaylarla olan ilgimizi arttıracak, bizleri kitlelerin gerçeklerini kavganın silahı olarak kullanmaya yöneltecektir. Emperyalizme ve kapitalizme karşı savaşta, bağımsızlık mücadelesinde sözel olmaktan kurtulmak, halktan soyutlanmamızı engellemek yolunda mücadelemizi güçlendirecektir.

DEVRİMCİ EYLEMİMİZİN BAŞARI ÖLÇÜSÜNÜN KİTLELERLE KURACAĞIMIZ BAĞLAR OLDUĞUNU UNUTMIYALIM.

DEVRİMCİ EYLEMİMİZİ GÜÇLENDİRME YOLUNDA GENÇLİĞİN GÜÇLÜ POTANSİYELİNİ İŞÇİ VE KÖYLÜLERE ULAŞTIRMA YOLUNDA EYLEMLERİMİZİ ARTIRALIM.

EMPERYALİZME VE ONUN YERLİ UŞAKLARINA KARŞI MÜCADELEMİZİ GENİŞ KİTLELERE YAYALIM.

SOMUT OLAYLAR KARŞISINDA SOMUT EYLEMLERLE DEVRİMCİ HALK MUHALEFETİNİ GÜÇLENDİRELİM. KİTLELERİ DEVRİMCİ DEMOKRATİK HALK İKTİDARINA HAZIRLIYALIM.

(1) Kızıl Kitap 291. bölüm. Bu bölümü **«Gençliğin üç yönlü görevi»** (Ant, sayı 155, sayfa 7) de açıklamamıza rağmen tekrarlamamız, son eylemlerle ilgili en önemli ölçüt olmasıdır.

(2) Partinin bugünkü durumundan dolayı sözü edilen dönemde eylemsiz kalan gençlik örgütlerinin hatası daha da büyüktür.

(3) TRT ve diğer kitle haberleşme araçları olayları çok ters yorumlarla vermişlerdir. Ve kitlelere giden tek yohumda bu olmuştur.

(4) Somut hareket salt Pan Amerikan, Amerikan Bankası ve İsrail hava yollarının taşlanması olaycıklarında ortaya çıkmıştır. Bunun dışında noktalanması gereken bir gelişim de, Ankara'da hareketin üniversite kesiminde ulaştığı nicel güçtür.

"Patronsuz Türkiye„ mücadelesi

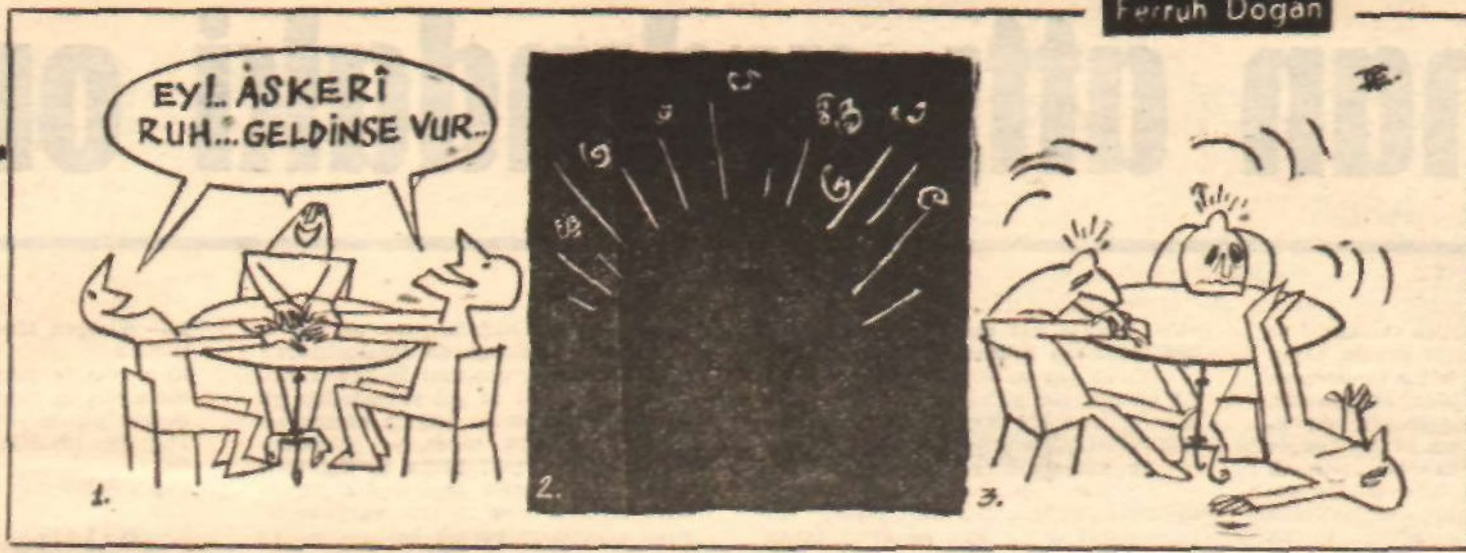
Sanayi kesiminde hammadde yokluğu olarak kendini belli eden bunalım gün geçtikçe ağırlaşmaktadır. İstanbul'da bu yüzden birçok fabrika üretimini düşürmüş, bir kısmı da kapanmıştır. Chrysler Fabrikası'ndaki lokavttan sonra komşu Talisman Fabrikası'nın patronu da, işçilerin haklarını vermeden Avrupa'ya kaçmıştır. Patronun yerine bakan müdür, iflas edildiği, hammadde olmadığı gerekçesiyle 200'e yakın işçinin dört aylığını vermemiş ve üretimi durdurmuştur.

TALİSMAN işçileri, çetin bir mücadele sonunda sarı sendikanın boyunduruğunu kırmış ve Maden İş'e üye olmuş bulunuyorlardı. Çevredeki fabrikaların işçilerinin de desteğini alan Talisman işçileri, geçen pazartesi günü saat 13.30'da fabrika önünden kolkola yürüyüşe geçmişlerdir. Polislerin tecrit çabalarını da boşa çıkartan işçiler, yürüyüş sırasında **«İşçiler el ele, patronlar hergele»**, **«Birleşelim bir olalım, güç olalım»**, **«İşçiyiz, haklıyız, işçiyiz, güçlüyüz»**, **«Dört aydır açız»**, **«Patronsuz Türkiye»** sloganlarıyla meydanı ve sokakları inletmişlerdir.

Yürüyüşte, işçilerin gerçek özlemini dile getiren **«Patronsuz Türkiye»** sloganı ağırlık kazanmıştır. Düzgün saflar halinde yürüyen işçilere Kartal Meydanı'nda bir kitle daha katılmış ve kafile 2.000'e ulaşmıştır.

TALİSMAN Baştemsilcisi İzzet, mevcut kanunların patronlardan yana olduğunu açıklamış zafere giden yolun tek tek fabrikaların mücadelesi ile aşılamayacağını, işçilerin birleşmesi gerektiğini söylemiş, yürüyüşün işbirlikçi kapitalistlere **KÜÇÜK BİR İHTAR** olduğunu, mücadelenin büyütülerek sürdürüleceğini açıklamıştır.

Öte yandan Eyüp'teki Sungurlar Kazan ve Teshin Cihazları Fabrikası'nda işçiler, işverenin bazı arkadaşlarını dışarıdaki montaj işlerinde kullanmasını protesto etmek üzere 8 saatlik bir oturma grevi yapmışlardır: **İşçi arkadaş; uyan, hakkını çiğnetme»**, **«Maden İş'i isteriz»**, **«Hak yolunda birlik olalım»** dövizlerinin yeraldığı oturma grevi, Maden İş Sendikası yöneticilerinden birinin yaptığı konuşmadan sonra sona erdirilmiştir. Sungurlar işçileri, Maden İş'in saflarında patrona karşı mücadelelerini sürdüreceklerdir.

işçi sınıfına yeni tuzaklar

27 MAYIS devriminden sonra, seçim yoluyla iktidar siyasal partilere bırakılınca, hızla örgütlenen karşı devrim kendisine boy hedefi olarak üst yapıda anayasayı seçmiştir. Özellikle anayasanın işçi sınıfına tanıdığı sınırlı sosyal ve ekonomik hakların daha da sınırlandırılması ilk amaç olmuştur. Ancak bunun zaman içinde eritilerek uygulanması yöntemi de en çıkar yol olarak seçilmiştir... Böylece üstyapı devrimcisi ECEVİT'in Çalışma Bakanlığı döneminde, şekil koşullarıyla işçi lehine işlerliği adamakıllı sınırlandırılmış bir Toplu Sözleşme - Grev yasası çıkartılmış ve işbirlikçi büyük bürokrasiyle bütünleşme ilişkileri içinde bulunan Türk - İş yöneticileri aracılığıyla bayramlar ilan edilerek işçi sınıfına benimsettirilmeye çalışarak ilk adım atılmıştır...

Kapitalist sınıf, kendi temsilcisi iktidar eliyle, yakın geleceği için kendi çıkarına iki sonuç elde etmişti bu yasayla: Birincisi; gerektiğinde kullanmak üzere «Lokavt» silahını ele geçirmiştir. Üstelik, «işçi sınıfının grev hakkına karşılık, işverenlerin de lokavt hakkı vardır, haklar karşılıklıdır.» gibi bir saçmayı Türk - İş'li işçi liderlerine savundurarak... İkincisi; yasaya konulmuş ustaca hükümlerle, gelecekte işçi sınıfının başına bela olacak bir sendika bürokrasisinin doğması sağlanmıştır. Bunun sonucu olarak, işçi sınıfı içinden yetişerek, zaman içinde bireyi bulunduğu sınıfla çatışma konumuna düşecek yeni bir bürokratik ara tabakanın oluşumlanması da gerçekleştirilmiştir...

Kaldı ki, Tarım iş yasasının bugünedek çıkarılmamış olması, geniş kapsamlı bir iş yasasının yürürlüğe konulmaması, yönetiminde tümüyle işçinin söz ve karar sahibi olduğu bir sosyal sigorta düzeni getirilmemesi ve günümüz koşullarına uygun konuma getirme gerekçesi ile birçok hükmü birbiriyle açıkça çelişen, işçilerin çıkarlarına ters düşen olgular yaratan bir iş yasası çıkarılması, işçi sınıfının anayasayla tanınan sosyal ve ekonomik haklarının işlerliğinin kısıtlanması eyleminin bilinçli bir uygulamasıdır...

Palazlanma döneminde olan kapitalist sınıf için, kendi çıkarına bu düzenlemeler elbette yeterli değildir. Dışa bağımlı, geri bıraktırılmış ülke ekonomilerinin sık sık dar boğazlara düşeceği gerçeği de gözden ırak tutulmayarak, ekonomik dar boğazların sıkıştırdığı dönemlerde uygulamak üzere yeni oyunların tezgahlanarak el altında bulundurulması da, kapitalist sınıf için savsaklanmaz bir olgudur.

Bugün işçi sınıfına karşı tezgahlanan elaltındaki oyunlardan birisine günyüzü gösterilmiş bulunmaktadır: «Grev hakkının kısıtlanması» Birkaç yıldır grev hakkına karşı alttanalta hazırlanan bu tuzak geçtiğimiz günlerde bütün korkunçluğuyla ortaya çıkmış bulunuyor. Böylece işçi sınıfının yeni yeni bilincine varmakta olduğu Toplu Sözleşme - Grev düzeni işlemez konuma getirilmektedir. Sözün doğrusu, çoğunca işverenlerin çıkarına işlerliği sağlanmaktadır. Daha önce de işaret ettiğimiz gibi, grev hakkının boğazlanması girişimi yine bir sendikacıya, milletvekilliği zamanında Türk-İş yönetim kurulu üyesi Kaya ÖZDEMİR'e hazırlattırılmış ya da onun imzası altında Meclise sunulmuştur. Tasarı yasalaşırsa, göstermelik bir toplu sözleşme - grev düzeni yürürlüğe konacaktır. Tasarının uygulama alanına gelmesiyle, emekçiler ya sendikaların beyin yıkama aygıtı eğitim seminerlerinde sözle - gösteriyle, ya da ancak düşlerinde grev yapabileceklerdir...

Ayrıca uygulama alanına getirilen girişim çok yönlüdür de. Kapitalist sınıf bilmektedir ki, ülkemizi iyice kıskacına alan ekonomik darboğazların getireceği yeni sorunlara, kendi çıkarlarına, bir süre için çözüm getirmek gerekir. Çünkü kötü ekonomik koşulların egemen olduğu önümüzdeki dönemde uyuşmazlığa düşmeden ya da işçiler grev silahına başvurmadan bir sözleşme yapmak olanağı olmayacaktır. Ortak Pazar olgusu karşısında durumu iyiden iyiye sarsılacak olan kapitalistleri, sanayi burjuvazisini koruma terbirleri bu yollarla şimdiden düşünülmektedir. Dahası, «icazetli» ve kapitalist sınıfın temsilcisi iktidarların dümensuyunda bir sendikal örgütlenme planlanmaktadır. Birkaç yıldır sendikaların kongrelerinin açılışında müftüler boy gösterirken, bir de ümmetçi M. Ş. EYGİ'nin dinsel ilkelere dayalı bir sendikalaşmaya çağrısı burada altı çizilmeye değer bir gelişimdir. Böylesi bir takım oyunlarla sendikaların bir demokratik baskı ögesi olarak eyleme geçmeleri engellenecek ya da emperyalist güçlerle çatışmadan, komprador kapitalizmiyle tatlı bir uyuşma içinde, ekonomik bunalıma tepki olarak doğacak işçi sınıfı eylemlerinin «şeytan aldatması» biçiminde bir boşalma şeklinde kanalize edilmesi sağlanacaktır...

OYUNUN perde arkası:

İlkin nitelikli işçi yetiştiren Sanat Enstitülerinin eğitim programı sessizce değiştirilmiştir. Yeni uygulamayla Enstitülere Ortaokul çıkışlı öğrenciler alınmaya başlanmıştır. Eski yöntem, pratik eğitimle teorik eğitimi dengeli uygulamaya bırakılmış, işöğrenimi yok denecek kadar azaltılarak daha çok bürokrasiye eğilimli işçiler yetiştirilmesine girişilmiştir. Yeni Enstitü çıkışlı işçilerin meslek bilgisi yetersiz olduğu için, niteliksiz işçiler gibi direnci kırılmış olmakta ve niteliksiz düz işçilere ödenen ücrete razı olur konuma getirilmiştir. Dış ve iç sömürüye açık ucuz emek pazarlanması da sağlanmış olmaktadır. Öte yandan hızla bilinçlenme olanağı olan, işçiler içinde önderlik yapabilecek yapıdaki işçilerin daha çok bürokratik eğilimleri körüklenerek üretimden çekilmekte, sömürüye karşı direnç doğmadan boğulması planlanmış olmaktadır.

İkinci olarak da planın bir başka bölümü alttanalta tezgahlanmıştır. 1966 yılı bşlarına dönelim. İşveren Konfederasyonunun birtakım yetkilileri ya da görevlileri, Çalışma Bakanlığının bir odasını sık sık ziyaret eder olmuşlardır. Yine o günlerde uzman sıfatı olan bir kişi, cebinde taşıdığı not defterinde kayıtlı işçi liderlerini ziyaret ederek tatlı sohbetler yapıyordu... Bakanlıkta ziyaret edilen odanın kapısındaki kartta: **«Dr. JULIUS J. MANSON, Amerikan İktisadi İşbirliği Görevlisi ve Çalışma Bakanlığı Uzlaştırma Uzmanı»** yazıyordu. Not defterindeki isimlerin bir çoğunu Amerikadaki Sendikacı dostlarının kendisine özellikle yazdırdığını söyleyerek, büyük sendikaların sözde büyük liderlerini ziyaret ederek tatlı sohbetleri geliştiren uzman sıfatlı kişi ise Dr. JULIUS J. MANSON'dan başkası değildi. Dr. MANSON işinin gerçekten ustasıydı. Ne yapacağını, nasıl yapacağını, hangi araçları kullanacağını çok iyi biliyordu. Bir taraftan, bu ziyaretlerle dostluklar ve koşullandırma söylesileri koyulaştırılırken, öte yandan TÜRK - İŞ'in Ankara'da Amerikan yardımıyla açılmış emperyalizmin emrinde kukla sendika liderleri yetiştirme amacına dönük bir organizasyon olan **SENDİKACILIK KOLEJİ**'nin haftalık ders programına bir ders daha eklenivermişti. «Ders: Uzlaştırma ve Tahkim, Arabuluculuk. Ders hocası: Dr. Julius J. Manson.». Böylece Dr. Manson eğitim amacıyla koleje alınan sendika liderlerini «zorunlu berkitme» (mecburi tahkim) konusunda koşullandırma derslerini de sürdürmeye girişmişti. İşçi liderlerinin beyni yıkanarak, ilerde uygulama alanına getirilecek tasarıya karşı çıkması önleniyordu.

Dr. Manson'un tezgahladığı oyun şuydu: Toplu sözleşme görüşmelerinde doğacak «menfaat uyuşmazlıklarında» taraflar yasa uyarınca hakem seçerken, Çalışma Bakanlığının, İşçi ve İşveren kuruluşlarının üst örgütleriyle görüş birliğine vararak önceden saptanıp ilan edilmiş kişilerden seçmek zorunluğu bir. Yapılmış sözleşmenin uygulanması sırasında çıkacak «hak uyuşmazlıklarında» ise «Common Wealth» Hakem Mahkemeleri yöntemi öneriliyordu iki... Ki bu yöntemin Yeni Zelanda'da, Avustralya'da pek başarılı uygulandığı ballandıra ballandıra anlatılıyordu. Bu konumda uyuşmazlığa düşen taraflar Hakem Mahkemesinin kararına uymak zorundadırlar. Böylece grev yapma olanağı ve grev baskısıyla uygulanmayan sözleşmeyi uygulattırma olanağı ortadan kaldırılmış oluyor.

Dr. Manson'a göre aracı, hakem olabilecek kişilerin, Üniversite öğretim üyeleri, toplumca kişiliği kabul edilmiş bilim ve sanat adamları ya da üst düzeyde uzman devlet memurları arasından seçilmesi esastır. Elbette Dr. Manson, kapitalizmin ve emperyalizmin emrinde olan bir kısım Üniversite öğretim üyesi ile bilim adamlarına tanışma ve dostluk ziyaretlerini savsatmamış, iyi ilişkileri geliştirmeye çalışmıştır.

Doğaldır ki Üniversite çevreleri ile büyük bürokrasinin, kapitalist sınıfla bütünleşme konumunda olduğu bu dönemde saptanacak bilim yada sanat adamlarının görev alacakları kurullarda kimin sözcüsü olacaklarını gözlemek için çokşey gerekmez.

Sözümüz var:

Kendini daha da bağlayıcı hükümlerle yeni bir tasarı önerisi hazırlayarak, değişiklik tasarısına sözde karşı çıkan TÜRK-İŞ'in işçiye ihaneti bir daha belgelenmiştir. Çünkü bu oyuna yataklık etmiştir. 1966'dan buyana işçi sınıfının grev hakkı, vitrindeki tüketim malları gibi, işçiye yabancılaştırılma eylemi bölüm bölüm sürdürülürken susan TÜRK-İŞ'in bugün söyleyecek sözü olmamak gerekir. Kaldı ki göstermelik bir demeçten başka ne bir ses, ne bir soluk!

İşçi sınıfına ihanetleri katmerleşmiş sözde sendika liderlerinin, sendika ağalarının yıkılma sürecine ulaşılması ırak değildir.

Devrimci sendikalar da bilgi toplama kaynaklarının iyi işleyip işlemediğini bir daha gözden geçirmekte geç kalmamalıdırlar. Ya da toplanan bilgileri değerlendirip eyleme geçmede savsatmaya düşmemelidirler. Olumsuz bir bürokratik tutuculuk hastalığına yakalanmaları da olasıdır. Yoksa işçi sınıfı gelişim çizgisinin gerisine düşme tehlikesiyle karşılaşmaları doğaldır.

Türkiye işçi sınıfı, işbirlikçi sendikaların her ihanetiyle daha da bilinçleniyor. Bu bilinç birikiminin siyasal bilince dönüşmesinde yardımcılık görevi işçi aydınlara ve işçi sınıfının yanında yer alan namuslu aydınlara düşmektedir. Görev yeri neresi, koşullar ne olursa olsun görev başına!

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI, ANAYASA HAKLARINI KORUMAK İÇİN, ANAYASA HAKLARINI KULLANARAK SONUNA KADAR DİRENECEKTİR.

Emek TAŞKIRAN

Orman affı ardındaki orma

1948'de devletleştirilen orman içi ve orman kıyısı toprakların orman sayılmıyarak yeniden sahiplerine bırakılması için uzun süredir yapılan tartışmalar, koparılan gürültüler bir sonuca bağlanmadan bir de bakıyoruz ki, bu kez de orman köylüsünün ağzına bir parmak bal çalmak kabilinden Anayasa'nın gerekli hükümleri değiştirilerek Orman Suçları'nın affı ortaya atılıyor. Ve seçimler boyunca iktidar partisi ile ana muhalefet partisi arasında .oyları kapma öncülüğünü biri ötekine kaptırmamak için bir yarışmadır başlıyor bu konuda... Türk Basını kimden aşağı kalır. Gene bir de bakıyoruz, günlük gazite sütunlarında beslenmelisi, beslenmesizi yamandıkları partilerden gelen esintilere ve verilen emirlere göre aleyhte, lehte sıralanmış yazı dizileri, çeşitli yorumlar, açık oturumlar 9 milyon orman köylüsünün fakirlik ve yoksulluk *edebiyatı*...

Sonuç; Anayasa'nın orman suçlarıyle ilgili bazı maddelerinin değiştirileceği haberi üzerine, yurdun dörtbir köşesinden alev alev yükselen orman yangınları. Ve ayni günde 50 den fazla yerde tarla açımı için çıkarılan kasıtlı orman ateşlemeleri... Kısacası, orman yağmacılarıyle ittifak halinde olan politikacıların *yıllar yılı* çevirdikleri çeşitli fırıldaklar, **«Oylar bize, orman size ötesine karışmayın »** Ve böylece gelmiş, geçmiş tüm iktidarlar, tüm partiler. Kendilerinden toprak, ekmek, iş istiyenler için en kestirme yol **«Vur, kır, yak ahacık rızkınız orada...»** parolası olmuş. Sonunda, o güzelim ormanlar kaçakçı şebekelerine teslim edilirken öbür yanda efendilerimiz, yağmacılıklarının mükafatı olarak *birer ikişer gelip* lök gibi Büyük Millet Meclisi'ne oturu oturu vermişler...

Al gülüm ver gülüm hikayesi

Bütün bu olup bitenlerden sonra memlekette değişen ne olmuş diye hiç sormayın? Daha ne olacak? Gerilerde sömürü ve kap-kaç düzeninin açlığa ve yoksulluğa mahkûm ettiği 9 milyon orman köylüsünün kendi yurtlarında tutsak hayatı yaşayan, sonu gelmiyen serüveni... Diğer alanlarda olduğu gibi bu alanda da Türk köylüsüne karşı gösterilen umursamazlık ve ilgisizlik. **«Ye dayağı, ver ceremeyi, gir dama, ben arkandan gelirim...»** politikacılığı...

Yıllar yılı bu böylece sürüp gitmiş. *Al gülüm, ver gülüm hikayesi.* Vatandaşın ağzına bir parmak bal çal, YANGELDİCİLİK politikasına devam et...

Seçimden seçime uğradıkları köylerde orman suçlarının affı müjdesiyle oy avcılığına çıkanlardan başkaca ne beklenilebilirdi?... İşin en kolay tarafı memleketin ekonomik ve sosyal yapısı içinde orman köylüsünün sorunlarını enine - boyuna incelemeden sus-pus payı ile bu önemli davayı ört-bas et, işin içinden sıyrıl çık...

Ya ötesi

Ötesini de Anayasa yapıcılarından ünlü bir profesörümüzün ağzından din*liyelim:*

«Vaktinde tedbir alınmazsa ülke kayıp edilecektir. Torunlarımızın, torunlarını ikinci bir muhaceretten korumak söz konusudur... 200 yıl içinde münbit topraklarımız kalmıyacaktır. Vatan haritası üzerinde birgün Anadolu sahrası diye yazılabilir. Bundan ötürü orman suçlarını affetmek bir cinayettir...»

Evet bir yanda her yıl bir milyar ton toprak, yani bir ilimizin yüzölçümü kadar toprağımızın ormansızlık ve örtüsüzlük yüzünden denizlere sürüklenip gittiği bir ülkede, öbür yanda ormanı yağma, tarla açma, orman içi yerleşme, ormanda otlatma ağaç kesme ve taşıma suçlarından her yıl mahkemelere intikal eden 100 binin üstünde işlenen suçla birlikte ziyan olup giden sayısız işgücü... ve bütün bunların doğurduğu acı sonuçlar ortada dururken sen tut acıma duygularını harekete geçirerek partizanca bir görüşle şu aşağıdaki göstermelik satırları yaz:

«Türkiye'de öyle yerler var ki, binlerce dönüm narenciye bahçesi içinde üç - beş çam ağacı var diye orman sayılmakta. Gene öyle yerler vardır ki, İskan sahası olmuş, üstüne evler, apartmanlar dikilmişlerdir. Ama hâlâ burası da orman sahasıdır, kayıtlara göre.»

Ve yazar yazısına devam ederek «Anayasa'ya göre, bu ağaçların sökülmesi, bu evlerin, bu apartmanların yıkılması gerekir» diyor.

Dağda ayı ile boğuşan Salih Aynacı, babasıyla yanyana... Eli sarılı... (Foto: HALİL AYTEKİN)

Yalnız biz burada yazar'ın (1) unuttuğu tek noktayı da tamamlıyarak esas konumuza geçelim: Bugün Türki*ye'de tıpkı sahil ve göl yağmacılığı* gibi, ormanlarımızı da yağma ederek açtıkları tarlalarda narenciye çiftlikleri, fındık, zeytin, çay, tütün üreticilikleri meydana getirerek kapkaççılık yapanların ev, apartman ve arsa vurgunculuğuna çıkanların gerçek halkımızla en ufak bir ilişkisi olmadığını sayın yazarımız elbette herkesten iyi bilir. Sırtını bankaların kredi musluklarına, dayamış bu denli para babaları, ormanlarımızı daha iyi sömürmek için elbette affın yanında görüneceklerdir. Ama bugün işin aslına bakarsan, Türkiye'de haklarında orman suçlarından kovuşturma açılıp ceza görenler yıllardır ormanlarımızı yağma eden bu patronlar değil, asıl bunların dışında kalan günlük nafakası, günlük yakacağı için ormandan kurumuş bir tutam ot, çalı-çırpı kırılmış bir avuç kuru dal toparlarken yakalanıp mahkûm olan fakir orman köylüsüdür...

Bunlardan birinciler, yani ormanlarımızın canına okuyan asıl suçlular, toplum içinde itibarlı kişiler olarak ellerini, kollarını sallıyarak dolaşırken hattâ siyasi partilerede önemli yerler işgal ederken, ikincilerin nasipleri, daha ormana elini uzatır uzatmaz hapishanelere tıkılıp orada çile doldurmak olmuştur. Kazı yolacaksın ama sesini kimseye duyurmıyacaksın, misali, ormanı dibine kadar sömüreceksin ama, baltanın sesini kimseye duyurmıyacaksın. Baltanın sesini saklıyamayıp duyuran acemiler için bakın, 1961 Anayasa'sı ne diyor: **«Orman suçları için genel af çıkarılamaz. Orman tahriplerine yol açacak hiç bir siyasi propaganda yapılamaz.»**

"Ben bu yolun gangusundan gideyim,,

Önünde çatallaşmış iki yol var. Bir yanda kendi kaderine terkedilmiş 9 milyon orman köylüsünün hacet kapısı olan fakir Anadolu ormanları... Öbür yanda hergün biraz daha eriyip yok olan bu fakir Anadolu ormanlarını kurtarmak için Aanayasa'ya perçinleştirerek konulmuş bir madde... Hem Anayasa'ya dokunulmayacak, hem ağaçlar korunacak... Daracık topraklara sıkışıp kalmış 9 milyon orman köylüsünün geçimi, meçimi dedin mi o zaman kimsede tıss yok...

Öyleyse onu da sizlere orman içi bir köye götürerek rakamları konuşturmak suretiyle biz verelim:

İli : Tunceli

İlçesi: 35 köyünden 31'i orman köyü olan merkez ilçesi.

Köyü : Çihik

İşte size Tunceli'nin Çihik köyünden bir orman köylüsünün karakaplı defteri :

GELİR :

Ekinden:	600
Orman ürünlerinden	160
Hayvan satışından	425
Hayvan ürünlerinden	875
Çalışma (Gurbette)	450
TOPLAM GELİR	2510

GİDER :

1 — İşletme masrafları	
Hayvan yem bedeli	60
Tohum bedeli	120
Banka faizi	12
Arazi vergisi	5
Irgat masrafı yok	—
Ziraat araçlarına	60
Çoban hakkı yok.	—
TOPLAM	257

2 — Yiyecek Masrafları		
Ekmek	600	lira
Kuru yaş ve sebze	—	
Kuru yaş ve meyve	—	
Bulgur pirinç	200	»
Yağ (her türlü yemeklik)	150	»
Et	—	
Çay - Şeker	120	
Tuz	25	
TOPLAM	1095	lira
3 — Giyecekler		
Giyim eşyası (yıllık ortalama)	550	»
Ayakkabı, lastik, çorap)	125	»
Şapka (yıllık ortalama)	15	»
TOPLAM	690	»
4 — Mefruşat ve yakacak		
Kilim, hasır (yıllık ortalama)	50	»
Kap-kacak (yıllık ortalama)	25	»
Kalaycı masrafı	10	lira
Yakacak masrafı	—	
TOPLAM	85	»

Eşeğini bir yılda dört kez satınalmak

5 — Çeşitli masraflar		
Sigara, kibrit	220	»
Aydınlatma (gaz bir teneke)	18	»
Sabun, kil	32	»
Askerdeki oğluna harçlık	150	»
Şehire gidiş - geliş masrafı	25	»
Doktor ilaç masrafı	60	»
Berber	10	»
İçki, eğlence	—	
Koruyucu masrafı	75	»
İmam Hakkı yok.	—	
Yapı ve onarım	70	»
Mahkeme masrafı	125	»
Tapı işini takip	—	
Umulmadık masraf	25	»
TOPLAM	810	»

Sonu:

GELİR : 2510 lira		
Giderlerin Toplamı :	2937	lira
Bütçedeki Açık :	427	»

Görüldüğü gibi, Tunceli'nin 135 haneli Çihik köyünde orman köylüsünü teşkil eden bu ortahalli aile (köyün üçte biri kadardır.) bütçesini 425 lira açıkla kapamıştır. Daha doğrusu sağa sola borçlanmıştır. Köyde gelirleri bu orta halli ailelerin yarısı kadar bile olmıyan küçük ailelerin durumlarını artık siz düşünün... Aile altı kişiliktir. masrafları bir yana koyup ailenin 2510 liralık kazancını ele alsak bile, (2510/6 = 418 lira) gibi bir rakam çıkıyor ki karşımıza, bu da fert başına düşen yıllık kazançtır. Bölün 418 lirayı 365 güne bu kez de çıksın günlük kazanç. Tamamı tamamına 114 kuruş.

Orman köylüsünün *ortalama* günlük kazancı 160 kuruş diyorlar. Tunceli'nin Cihik köyünde ise bu rakam 114 kuruşa düşüyor.

n faciası

Yollarda üstüste yığılmış böyle tomruklar görürsünüz. Kimbilir, parası kimin cebine? (Foto: HALİL AYTEKİN)

Milletvekili genel seçimi sırasında hemen bütün partilere mensup milletvekillerinin sonuna kadar istismar ettikleri «Orman Affı» meselesi, yine gerçekleşememiştir. Zira, Orman Suçlarının Affı, anayasa değişikliği gerektirmektedir. Kısmi senato seçimlerinin ertelenmesi için yapılması gereken anayasa değişikliği üzerinde siyasi partiler anlaşmaya varamadıklarından, Orman Affı'nı yasaklayan anayasa maddesinin değiştirilmesi de mümkün olamamıştır. Geçen sene yapılan tesbitlere göre Türkiye'de mevcut orman ve orman kenarı köylerin sayısı 13.276 olup, buralarda 7 milyon nüfus yaşamaktadır. Mevcut düzen her ne şekilde olursa olsun orman köylerinin kalkındırılmasına imkan vermediğinden, orman köylüleri önemli bir devrimci potansiyel meydana getirmektedir. Hele burjuva politikacıları tarafından devamlı aldatılan orman köylülerinin düzene karşı mücadele azmi, diğer kesimlere göre daha da fazladır. İşçi sınıfının temel müttefiki olan köylülüğün durumuna açıklık kazandırmak bakımından orman köyleri ve köylüleri üzerine HALİL AYTEKİN'in yaptığı bir röportajı sunuyoruz. Sosyalistlere düşen görev, bu gerçekleri iyi kavrayarak köylülüğü, işçi sınıfının öncülüğünde DEVRİMCİ DEMOKRATİK HALK İKTİDARI için bilinçlendirmek ve örgütlendirmektir.

Bir orman köyü daha

Köyün adı : Yaşyer
Ilçesi: Edremit
Ev sayısı: 130
Nüfusu: 575

Okulu: yedi senelik içinde 50 çocuk okuyor.

Geçimi: Orman işçiliği, kaçakçılık, biraz da hayvancılık Ailelerde yıllık ortalama gelir: 900 — 1200 lira arası

Ovası, toprağı: Hak yetire

Coğrafi durumu ve tarihi: 130 - 140 yıl önce göçebe durumdan yerleşik duruma geçen Yaşyer köyü kayalık ve ormanlıktır. Eteklerde tek - tük zeytin ağaçları var. Yukarılara çıktıkça meşe ve çam ormanlarına rastlarsınız. Halkının yüzde 95'i geçimini ormandan sağlar...

da kalan orman köylüsü Şevket Yıldırım

Eybekdağı eteklerine kurulan köy, kucağını Edremit körfezine doğru açmış basamak basamak çıkılan daracık bir vadinin bitim noktasına rastlar. Arkasında sırtsırta vermiş dağlar dağlar... Bu sırsırta vermiş dağları, Türkiye'nin en zengin çam ormanlarıyle kabıl Kazdağları'nın birer uzantısı da sayabilirsiniz.

Iniş, yokuş, kıvrılan yollar. Bu yollarda tarla açan baltalı birkaç köylü. Bizleri birden karşılarında görünce ormancı sanıp önlerindeki odun yüklü hayvanları dökümsaçım bırakarak kaçışan bebeler. Yani küçük kaçakçılar. Parola kabilinden uzaktan uzağa çalınan ıslıklar. Ve bir kertenkele çevikliğiyle tırmana tırmana çıktığımız köy ve başımıza toplaşan ürkek ve kuşkulu orman insanları. Şimdi köy meydanındayız. Ayak üzeri onlar anlatıyor, ben yazıyorum:

«Yılda köyünüzde orman suçundan kaç kişi mi ceza görür, dedin, Bey? Köyümüz 100 haneyi aşkın, ceza almıyan hemen hemen yok. Bundan geçtin her sene bir adam üç - dört taneden aşağı mahkemeye düşmez. Ali oğlu Mehmet Gülsor'un 11 mahkemesi var. İçinde hüküm giydikleri de var. Merak etmeyin öbürlerinden de boş çıkmaz...»

Şevket Yıldırım, 25 - 30 yaşlarında bir genç, hele şaşkına bak der gibi yüzüme bakıyor. «Mahkemesiz insan olur mu?» diyor. Şevket Yıldırım'ın orman kaçakçılığından dört senedir devam eden mahkemesi var. «Yalnız bir tanesi için dokuz, on sefer mahkemeye gittim geldim. Şu gördüğün semerli eşek var ya işte bu eşşeği bir yılda dört defa satın aldım...» diyor.

Hemen kapısının önünde örklü duran eşeğini çözüp getiriyor, bir elini eşeğinin boynuna doluyor. İsterseniz Bozoğlan'la birlikte bir de resmimi çekebilirsiniz. Bu benim Bozoğlanı, bir defasında yakaladılar, 120'ye aldım. Bir defasında yakaladılar 75'e aldım. Bir defasında yakaladılr. 50'ye aldım. Bir defasında yakaladılar. 60'a aldım...» diyor.

Rakamları altalta sıralıyorum. Bir yıldan Orman kaçakçılığından yakalanıp pazara çekilen eşeğin bir yıllık bedeli sahibine 305 liraya patlıyor. Hani Tanrı fıkarayı sevindirmek isterse eşeğini sık sık kaybettirir yeniden buldururmuş.

Şevket Yıldırım adındaki vatandaşa sokulup soruyorum: «Eşeğin bir daha kolcular tarafından yakalanıp pazara çekilse beşinci defa gene alır mısın?.»

— Almaz olur mu bey, diyor. Biz eşşeksiz yaşıyamayız. Hem ona nasıl kıyar da göz göre göre başkasının eline teslim ederim.

Resmini eşekle birlikte çektikten sonra, «kardaşlık» diyorum:

— Senin gibi köyde daha başkaları da var mı?

Karşımızda duran iri kıyım palabıyıklı birini gösterek,

— Buyurun anlatsın, diyor.

— Adım Hasan Gençer. kırk yaşındayım. 70 yıllık dededen kalma tarlamı orman idaresi telörgü içine aldılar. Evvela kaymakam tarlama girmemi yasak etti. Sonra orman idaresi mahkeme açtı. Mahkeme iki sene devam etti. Şahit gösterdim dinlemediler 760 lira mahkeme masrafı çıkageldi. İcraya verdiler. İcra dosyası 578 numarada Edremit icra dairesinde. Parayı ödeyemezsek hacze geliyorlar. Üç ay hapis yatırıyorlar.

İbrahim aynacı

Hasan Gencer, konuşmasını bitirir bitirmez, sözü İbrahim Aynacı alıyor. Bunun başına gelenler de komşununkinden daha beter.

1332 doğumlu İbrahim Aynacı. 5 çocuğu var. Yedi nüfusa bakıyor. Geçen yıllarda suyun ayağına ufak bir avlucuk yapmış. Mahkemeye düşmüş avlunun etrafını taşla çevirdiği için. Hiç orman tahrip etmemiş ama, buna rağmen devlet ormanına müdahaleden 35 gün hapis yatmış. Bu arada bir sürü de para cezası ödemiş. Bir de karısından miras yer kalmış. Tarla diye sürmeğe kalkınca hakkında zabıt tutulmuş. Bu yüzden dört yıl mahkemeye gitmiş, gelmiş. Sonra 3 ay hapislik 1770 lira para cezası çıkmış gelmiş. Anan yahşi, baban yahşi sonunda orman sınırının dışına düşüyor diye para cezasını kaldırmışlar.

«Bizim işler hiç biter mi» diyor İbrahim Aynacı. «Başka bir sefer de Avluma giderken ormancılar elimdeki baltayı aldılar, Haydi git derdini Margo Paşaya anlat, dediler. 20 çam, 40 göknar kesti diyerek bir de tutanak yaptılar. Açıkçası ormancıları doyurmadık. Aç köpekler bizi mahkemeye verdiler. Bunun için de beni bir hayli süründürdüler. Kesmedim dedim, kime anlatın. Bereket mahkeme mürürü zamana uğradı. Beş yıl sonra orman tazminat istedi. 400 lira şimdi icrada.»

Ayılarla boğuşma

İbrahim Aynacı'nın yanında eli kolu sarılı 15 - 16 yaşlarında bir oğlan çocuğu duruyordu. Bu çocuğa köye çıkarken yolda rastlamıştım. İki gün önce dağdan odun indirirken ayılarla boğuşmuşlardı. Topallıyarak bastona dayanarak yürüyordu. Yaranın kapanmadığını görünce tütün ve tuzla pansuman yapmıştı. Ayrıca üzerine hayvan mayısında sıvamıştı. Ne olur olmaz diye bir de uzaktaki bir hocaya, yaralarını okutmağa göndermişler. İşte o hocadan gelirken yolda karşılaşmıştık.

— Çocuk senin mi? dedim.

— Benim amcası, dedi. Dün dağda ayılar çevirmiş ellerinden zor kurtardım, dedi.

Çocuğun başından geçenleri, kaçakçılık hikayeleri arasına sıkıştırıverdi: Sabah erkenden dağa odun etmeğe gitmişler. Oğlu Salih bir yana, kendisi bir yana açılmış. Aradan çok geçmiş, geçmemiş. Bir de Salih kendini yedi ayının ortasında bulmuş. Bakmış ayılar feryat ediyor. Oğlu Salih de feryat ediyor. Uzaktan «Yuhaaa!» diye bağırmış gücünün yettiği kadar. Ayılar ilk pegin şaşalamışlar. Sonra oğlanın üzerine çullanmışlar. Salih'te elindeki çomakla karşı koymuş. (Zira balta babasındaymış.) Bakmış Salih can havliyle çomakla ayılara vuruyor. Onlar da habre Salihe saldırıyor. Baba ile oğul arasında yirmi metre ya var, ya yok. Ama yerde kar devriği çam kütükleri de var. Salih, bağırıyor «ayılar beni yiyor baba yetiş!...»

Yan yollardan dolaşarak oğlanın yanına vardığı zaman ayılar kaçmış ama oğlanda hayır kalmamış. «Bir baktım», diyor İbrahim Aynacı, «Çocuğun heryanı kan, hava soğuk köy uzak, kanı durduramadım. Salihi üç dört yerden sol ayağından, kasığından, bir de kaba baldırından ısırıp kaçmışlar. Hemen oracıkta ateş yaktım. Yanımda naylon bir torba vardı. Hemen parçaladım onu sardım. Kan kesildi yola çıktık. Yaralar soğuyunca oğlan yürüyemedi, eşeğe attım. Karlara bata-çıka beş saatlik dağı yedi saatte inebildik. Köye geldik para yok. Senin anlıyacağın tedavisini biz kendimiz yapıyoruz. Ötesini karıştırma...».

— Ayılarla dağda sık sık boğuşur musunuz? Başka zaman da...

Hemen lafımı kesti İbrahim Aynacı;

— Boğuşmak demek de söz mü? dedi. - Bundan 15 yıl önce ayılarla yaptığı başka bir boğuşmayı uzun uzun anlattıktan sonra - Ayılardan kurtulduğunuz var mı desene... Hemin ormanın ortasında otur. Hem ayılarla boğuşma... Mübarekler o kadar çok ki dört ayaklısından kurtulursun, iki ayaklısına rastlarsın. İki ayaklısından kurtuldum dersin, bir de başka başka iyi ayaklılar çıkmış karşına. Göz açıp kapamağa vaktin olmaz. Bakmışın, seni de hayvanını da alıp götürmüşler... Hani tilki tilkiliğini isbat edinciye kadar post elden gider derler. Orman köylüsü olma yoksa, dağdaki dört ayaklı canavarından, ayısından tut da, iki ayaklı ormancısına kadar bu dünyada ne varsa hepsi hepsi sana düşman. Haydi yiğit isen yerinden kıpırda da kolun kanadın açılsın.

Halil AYTEKİN

Mao'ya göre sosyalistler nasıl kadrolaşmalı?

Günümüz Türkiye devrimci mücadelesinde sosyalistlerin en öncül sorunlarından ve görevlerinden biri «kadrolar» *ve* «kadrolaşma» *sorunudur. Genel bir bilgi olarak, Başkan Mao Tsetung'un bu konudaki seçilmiş görüşlerini aşağıda sunuyoruz.*

Büyük bir devrim, ona kılavuzluk edecek büyük bir parti ile çok sayıda birinci sınıf kadroları gerektirir. Eğer liderlik küçük ve dar bir grubun elinde kalırsa ve Parti liderleri ile kadrolar dar kafalı, kıt görüşlü ve ehliyetsiz kimselerden ibaret olursa, 450 milyon nüfuslu Çin'de büyük devrimimizi başarıya ulaştırmak imkansızdır ve böyle bir şeye tarihte rastlanmış değildir. Partimiz, uzun süre büyük bir parti olarak kalmıştır ve karşı devrim dönemi sırasındaki kayıplara rağmen hâlâ da büyük bir partidir: Parti'nin pek çok iyi liderleri ve kadroları vardır, ama bunlar gene de yetmez. Parti örgütlerimiz bütün ülkeye yayılmalıdır, amaçlı olarak on binlerce kişilik kadrolar, yüzlerce birinci sınıf kitle liderleri yetiştirmeliyiz. Bu kadrolar ve liderler, Marksizmi - Leninizmi bilen, siyasi bakımdan uzak görüşlü, işinin ehli, fedakarlık ruhuyla dolu, kendi sorunlarını çözmeğe yetenekli, güçlüklerden yılmayan, kendini ulus, sınıf ve Parti hizmetine adamış, sadık kişilerden oluşmalıdır. Parti, bu kadrolar ve liderler sayesinde üyeleriyle ve kitlelerle bağ kurabilecek, ve gene bunların kitle önderliğinde düşmanı yenmeği başarabilecektir. Böyle kadrolar ve liderler bencillikten, bireyci kahramanlıktan, gösterişten, tembellikten, pasiflikten, kibirli sekterlikten uzak, kendini düşünmeyen, ulus ve sınıf kahramanları olmalıdır. Partimizin üyeleri, kadroları ve liderleri için gerekli olan nitelikler ve çalışma tarzı işte bunlardır. Hayatlarını davaya adamış onbinlerce üye, binlerce kadro ve çok sayıda birinci sınıf liderden bize kalmış olan manevi vasiyettir bu. Hiç şüphesiz söz konusu nitelikleri kazanmak, kendimizi daha iyi yetiştirmek ve daha yüksek bir devrimci düzeye ulaşmak zorundayız. Ama, bunlar bile yeterli değildir; Parti içinde ve ülkede yeni kadrolar ve liderler keşfetmeği de görevimiz olarak kabul etmeliyiz. Devrimimiz kadrolara bağlıdır. Stalin'in dediği gibi, «Herşeye kadrolar karar verir.»

«Anti - Japon Ulusal Birleşik Cephesi İçin Kitleleri *Milyonlar Halinde Kazanalım*» (7 Mayıs 1937) Seçme Eserler, Cilt I, sf. 291

Partimizin Kadroları

Partimizin ve ülkemizin renk değiştirmemesini garantilemek için sadece doğru bir çizgi ve politikaya sahip olmakla kalmayıp, aynı zamanda proleter devrim davasını yürütecek milyonlarca insanı eğitip yetiştirmeliyiz.

Son tahlilde, proletaryanın devrimci davası için bizden sonrakileri yetiştirmek sorunu, kendinden önceki proleter devrimci kuşağın başlattığı marksist - leninist *devrimci davayı yürütebilecek* kimselerin bulunup bulunmayacağı, Parti ve devletimizin yönetiminin proleter devrimcilerin elinde kalıp kalmayacağı, bizden sonrakilerin marksizm - leninizm'in doğru yolu üzerinde yürüyüp yürümeyecekleri, yada bir başka deyimle, Kruşçof revizyonizminin Çin'e sızmasını önleyemeyeceğimiz sorunudur. Özetle, Partimiz ve ülkemiz için bir ölüm kalım sorunudur bu. Proleter devrimci dava bakımından yüz yıl, bin yıl, hatta on bin yıl için temel önem taşıyan bir sorundur. Emperyalist kahinler, Sovyetler Birliği'ndeki değişikliklere dayanarak, Çin Partisi'nin üçüncü yada dördüncü kuşağındaki «barışçıl evrime» umut bağlamaktadırlar. Bu emperyalist kehanetleri parçalamalıyız. En yüksek örgütlerimizden en ince köklerine kadar her yerde, devrimci davanın haleflerini yetiştirmeğe daima dikkat etmeliyiz.

Devrimci Kavganın Mirascısı olmak...

Proletaryanın devrimci davasının değerli varisleri olmak için ne gibi şeyler gereklidir?

Bu kişiler, Marksizm - Leni*nizm maskesini takınmış* Kruşçof gibi revizyonist değil, samimi Marksist - Leninist'ler olmalıdır. Çin'in ve bütün dünya halkının pek çok büyük çoğunluğuna yürekten hizmet eden devrimciler olmalı, kendi ülkesindeki ayrıcalı burjuva tabakasının ve yabancı emperyalizm ile gericiliğin bir avuç adamının çıkarlarına hizmet eden Kruşçof'a benzememelidirler.

Bunlar, pek büyük halk çoğunluğu ile birleşebilen ve onlarla birlikte çalışabilen proleter devlet adamları olmalıdırlar. Sadece kendileriyle aynı görüşte olanlarla değil, ayrı görüşte olanlarla, hatta eskiden kendilerine karşı çıkıp pratikte yanılgıları ispatlanmış olanlarla da birleşmelidirler. Ama, Kruşçof *gibi kariyeristlere ve fesatçılara* karşı özellikle dikkatli olmalı, böyle kötü öğelerin herhangi bir Parti ve devlet kademesi liderliğini ele geçirmelerini önlemelidirler.

Demokratik Merkeziyetçiliğin Örnek Kişisi Olmak

Parti'nin demokratik merkeziyetçiliğini uygulamada örnek kişiler olmalı, «kitlelerden kitlelere» ilkesine dayanan liderlik yöntemini iyice benimsemeli, demokratik bir tarzı geliştirmeli ve kitleleri dinlemesini bilmelidir. Kruşçof gibi despot olup, Parti'nin demokratik merkeziyetçiliğini çiğnememeli, yoldaşlara karşı şaşırtıcı çıkışlar yapmamalı, ya da keyfi ve diktatörce davranmamalıdırlar.

Alçakgönüllü ve ihtiyatlı olmalı, *kibir ve aceleciliğe karşı* koymalı, özeleştiri ruhuyla dolu bulunmalı, çalışmalarındaki hata ve kusurları düzeltme cesaretini taşımalıdırlar. Yanlışlarını Kruşçof gibi hiç bir zaman örtbas etmemeli, tüm başarılara kendileri sahip çıkıp, bütün kabahati başkalarına yıkmamalıdırlar.

Proletaryanın devrimci davasının varisleri kitle mücadelesinde öne çıkarlar ve büyük devrim fırtınaları içinde yuğrularak oluşurlar. Kadroları sınayıp, onlar hakkında yargıya varmak, ve şimdiki kadroların yerini alacak olanları kitle mücadelesinin uzun akışı içinde seçip eğitmek gerekir.

Kollektif üretim çalışmasına kadroların katılması sistemi sürdürülmelidir. Parti ve devletimizin kadroları halkın sırtına binmiş efendiler değil, alelade işçilerdir. Kollektif üretim çalışmasına katılarak kadrolarımız emekçilerle yaygın, sürekli ve yakın ilişkilerini koruyacaklardır. Bu, sosyalist bir sistem için temel önem taşıyan başlıca tedbirdir; bürokrasiyi bertaraf etmeğe, revizyonizm ve doğmatizmi önlemeğe yardım eder.

Kruşçof'un Sahte Komünizmi ve *Bunun Dünyaya Öğrettiği* Tarihi Ders Üzerine adlı yazıda geçmiştir. (14 Temmuz 1964) sf. 68 - 69

Partinin Kadro Politikası ve Liderlik Sorunu

Siyasi yol belirlenmişse, kadrolar karar verme organı olarak görev görürler. Bu nedenle, çok sayıda yeni kadroyu planlanan şekilde yetiştirmek bizim mücadeledeki ödevimizdir.

Partimizin kadro politikasında uygulayacağı kıstas, bir kadro elemanının Parti çizgisine, Parti disiplinine uyup uymadığı, kitlelerle yakın ilişkiler kurup kurmadığı, kendi hareket tarzını çizebilme yeteneğine sahip bulunup bulunmadığı ve aktif, çalışkan, bencillikten uzak olup olmadığıdır. «Kişileri liya-

OBJEKTİF (Nesnel): Nesnelerin gerçeğine dayanan, öznenin düşünce ve duygularının dışında bağımsız olarak var olan. (Toplumun alt yapısına ilişkindir.)

Örneğin, işçi sınıfının ürettikleri bir nesne tarafından dondurulmuş iştir ve bu işin paraya çevrilmesi işin objektifliğidir.

«Diyalektik bilim, nesnel gerçeğin insandan bağımsız olduğu kadar, aynı zamanda insanla bağımlı olduğunu da ortaya koymuştur. Çünkü gerçek, insandan bağımsız olarak var olduğu oranda insanın *kuramsal* ve eylemsel çabasıyla gerçekleşir.»

Objektivizm (Nesnel idealizm): Dünyayı insan bilincinden bağımsız bir ruhun yönettiğini savunan ve temel varlık olarak insan bilincinden bağımsız ruhu kabul eden felsefi görüştür.

Devrimin Objektif Şartları denilince ise, devrimi yapacak olan işçi sınıfının nesnel durumu, sayısı, genel nüfusa oranı, işyerlerinin büyüklük yada küçüklüğü, buna bağlı olarak örgütlenme olanakları ve diğer sınıf ve tabakaların nesnel durumlarının devrim için elverişli olup olmadığı anlaşılır.

SÜBJEKTİF (Öznel): Nesnelerin gerçeğine değil, öznenin düşünce ve duygularına dayanan ve bilincin içinde var olan. (Toplumun üst yapısına ilişkindir.)

Nesnelliğin tersi öznelliktir.

Ruhçu İngiliz piskoposu Berkeley'e göre, «Dış dünyada hiçbir şey yoktur, bütün olupbitenler zihnimizde olup bitmektedir.»

Oznel İdealizm: «Varlığı kişisel bilince indirgiyen öğretilerin genel adıdır.» Örneğin, pozitivizm ve egzistansiyalizm birer öznel idealizmdir.

«Nesnel idealizme göre tüm nesneler, insan düşüncesinden ayrı ve ondan bağımsız, ondan önce de var bulunan evrensel bir düşüncenin ürünüdürler. Buna karşı öznel idealizm (sübjektivizm), bu evrenselliği insan düşüncesine indirger, tüm nesneleri insan bilincinin ürünü sayar.»

Devrimin sübjektik şartları denilince ise; devrim yapacak olan sınıfın, bilinç düzeyinin elverişli olup olmadığı, işçi sınıfının ideolojik alandaki durumu ve buna bağlı olarak işçi sınıfının ideolojik, politik, örgütsel ve fiili öncülüğünün gerçekleşmesi için gerekli olan ideolojik ve politik bilinç seviyesi anlaşılır.

MAO TSETUNG 1928 YILINDA

— Kadrolaşma sorununa o yıllarda eğilmiştir —

katine göre atamak» demekle kastedilen anlam budur.

Kadrolar hakkında yargıya nasıl varacağımızı biliyoruz. Bir kadro elemanı hakkındaki yargımızı kısa bir döneme yada bir tek olaya bağlamayıp onun hayatını ve çalışmalarını bir bütün olarak göz önüne almalıyız. Kadrolar için yargıda bulunurken kullanacağımız başlıca yön*tem budur.*

Kadroları iyi bir şekilde nasıl kullanacağımızı bilmeliyiz. Liderlik son tahlilde iki sorumluluğu içerir: fikirleri geliştirmek ve kadroları iyi kullanmak. Plan yapmak, karar almak, emir ve direktif vermek gibi şeyler, bunların hepsi, «fikir geliştirmek» kategorisi içindedir. Fikirleri pratiğe uygularken kadroları sımsıkı kenetleyip onları eyleme teşvik etmeliyiz, bu da «kadroları iyi kullanma» kategorisine girer.

Kadrolarla nasıl ilgileneceğimizi bilmeliyiz. Bunu yapmanın çeşitli yolları vardır. Her şeyden önce onlara yol göstermeliyiz. Bu onları çalışmalarında serbest bırakmak ve böylelikle sorumluluk üstlenme cesaretine sahip olmalarını sağlamak, aynı zamanda onlara vaktinde talimatlar vererek Parti siyasi çizgisi kılavuzluğunda kendi insiyatiflerinin tümünü kullanabilme yeteneğini kazandırmak anlamına gelir.

İkinci olarak, onların düzeylerini yükseltmeliyiz. Bu ise, kendilerine okuma fırsatı vererek teorik *kavrayışlarını* ve çalışma yeteneklerini arttırmak üzere onları eğitmek demektir.

Üçüncüsü, çalışmalarını denetlemeli tecrübelerini değerlendirmelerine, başarılarını sürdürmelerine ve hatalarını düzeltmelerine yardım etmeliyiz. Denetim yapmaksızın görev vermek ve sadece ciddi hatalar yapıldığında dikkat kesilmek - kadrolarla ilgilenmenin yolu bu değildir.

Dördüncüsü, hata yapmış bulunan kadro elemanlarına karşı genel olarak ikna yolunu kullanarak, hatalarını düzeltmelerine yardımcı olmalıyız. Mücadele yolu, ancak, ciddi hatalar yapmış olan ve kendisine yol gösterilmesini kabul etmeyen kimselere karşı kullanılmalıdır. Burada sabır gereklidir. Kişilere kolayca «oportünist» damgasını vurmak, ya da hemencecik onlara karşı «mücadeleye» girişmek yanlıştır.

Beşincisi, karşılaştıkları güçlüklerde onlara yardım etmeliyiz. Kadro elemanları hastalık, geçim sıkıntısı, evle ilgili veya *başkaca dertlerden dolayı* güç durumda kaldıklarında onlara elimizden geldiği kadar, mutlaka, yardımcı olmalıyız.

Kadrolarla ilgilenmenin yolları bunlardır.

Parti kadrolarıyla olduğu kadar Parti dışı elemanlarla da ilgileniriz. Parti dışında, ihmal etmememiz gereken çok sayıda *yetenekli insan vardır. Her* partilinin görevi, kendisini ayrıcalık ve kibirlilikten kurtarıp Partili olmayan kadrolarla ilgilenmek, onlara içtenlikle yardım etmek, yoldaşça davranmak, Japonya'ya karşı büyük direniş davamızda ve ulusumuzun kuruluşunda aktif katkıda bulunmalarını sağlamaktır.»

«Çin Komünist Partisi'nin Ulusal Savaştaki Yeri (Ekim 1938), **Seçme Eserler, Cilt II, sf. 202**

Partide Kadroların Yetiştirilmesi

Gerçekten birleşmiş ve kitlelerle bağ kurabilmiş bir yönetici grup, kitle mücadelesi dışında değil, ancak kitle mücadelesi süreci içinde zamanla oluşabilir. Büyük mücadele sürecinde, pek çok durumda, yönetici grubun bileşimi bütün başlangıç, orta ve son aşamalar boyunca değişmeksizin *kalmamalıdır* ve kalamaz da; mücadele akışı içinde öne çıkan aktivistler sürekli olarak terfi ettirilmeli, yönetici grup içinde, kendilerinden daha hafif kalan ya da değerini yitiren elemanların yerine getirilmelidirler.»

«Liderlik Yöntemleriyle İlgili Bazı Sorunlar» (1 Haziran 1943), Seçme Eserler, Cilt III, sf. 118.

Partinin Çalışması ve Kadro'ar

Eğer Partimiz eski kadrolarla birlik ve beraberlik içinde çalışan pek çok yeni kadrolara sahip olmazsa, davamızın sonu geldi demektir. Bu nedenle, bütün eski kadrolar yenilerini son derece coşkunlukla karşılamalı ve onlara en sıcak özeni göstermelidirler... Gerçekten de, yeni elemanların kusurları olabilir. Devrim içinde uzun süre bulunmamışlardır, tecrübeleri eksiktir ve bunlardan bazıları kaçınılmaz olarak eski toplumun sağlıksız ideolojisinin izlerini, küçük burjuva bireycilik ideolojisinin kalıntılarını taşıyabilirler. Ama böyle kusurlar eğitimle ve devrim içinde yuğrularak zamanla giderilebilir. Stalin'in dediği gibi, yeni kadroların güçlü olan yanı yeni olan her şeye karşı duyarlı ve dolayısıyla - bazı eski elemanlarda bulunmayan - yüksek düzeydeki niteliklere ulaşmak için coşkun ve aktif olmalarıdır. Kadrolar, yeni veya eski, olsunlar, biribirlerine saygı göstermeli, biribirlerinden birşeyler öğrenmeli, ve biribirlerinin güçlü yanlarını belleyerek kendi kusurlarını yenmeli ve böylece ortak davamızda bir tek vücut halinde birleşip sekter eğilimlere karşı tavır almalıdırlar.

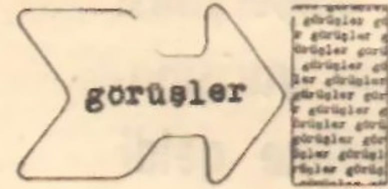
«Partinin Çalışma Tarzını Düzeltelim» (1 Şubat 1942) **Seçme Eserler, Cilt III, sf. 47.**

---

* **İngilizce Metinde, yayımcının notu:** Bak J. V. Stalin Mayıs 1935'de «Kızıl Ordu Akademileri Mezunları için Düzenlenen Törendeki Konuşması»nda Stalin şunları diyordu: «...dünyanın sahip olduğu en büyük sermaye, en değerli, en kararlı şey halktır, kadrolardır. Günümüz koşullarında anşılmalıdır ki, «her şeye kadrolar karar verir.»

* **Çevirenin notu:**

* **Kadro** (cadres) kelimesi İngilizce metinde hem bir kadronun münferit elemanı hem de birden fazla elemandan kurulu «kadro»yu ifade edecek şekilde kullanılmıştır. Türkçeleştirirken yer yer tekil kişi vurgusunu belirtmek için «*kadro elemanı*» deyimine başvurduk. Bu alıntılar, **«Selected Works of Mao Tsetung»**, (1967) ve **«Quotations From Mao Tsetung»** (1968) adlı İngilizce Metinli kitaplardan çevrilmiştir. Foreing Languages Press, Pekin.

Kavgayı Bırakalım: Birleşelim...

ANT'ın gerçekten övgüye değer bir cesaret ve olgunlukla yaptığı atılım ve bunun meyveleri olan öneriler, toz dumandan göz gözü görmediği ülkemizdeki sol keşmekeşliği içinde (ki, buna neden olanlara ileride yazılacak olan Türk Devrim Tarihi gereken yeri verecektir) bir umut ışığı gibi gönüllere ferahlık verebilecek niteliktedir. Gerek dış ve iç sömürü güçlerin ayak oyunları ve gerek devrimci mücadeleye sağlıklı doğru yöntemler gösterebilecek seviyede yetişmiş kadroların oluşamamış olması, başta mücadeleye her bakımdan öncülük yapması gereken politik örgütün ve diğer sol güçlerin darmadağın olmasına ve bu yüzdende her önüne gelenin teorisiyen, stratejisiyen, taktisiyen kesilmesine neden olmuştur. Sevincimiz, tüm sempatizanların umutsuzluğa düştüğü böyle bir ortamda, «Nihai hedefi SOSYALİST TÜRKİYE ve bu yolda geçilmesi zorunlu bir aşama olan DEVRİMCİ DEMOKRATİK HALK İKTİDARI» için mücadele edecek DEVRİMCİ MUHALEFET cephesi için hangi kliğe mensup olursa olsun, tüm devrimcileri Eylem ve Örgüt birliğine, sağlıklı doğrular göstererek çağırması ve bununda, artık didişmeden usanmış ve bir çıkış yolu arayan geniş kitleleri kapsayan çeşitli gruplarca benimsenmiş olmasıdır. Gerçek olan bir durum varsa, o da, Ortadoğu halkları, bu bölgeden emperyalizmi söküp atmadan, bir ülkede kurulacak olan Devrimci yönetimin aslında pek bir anlam ifade etmeyeceğidir. Ancak kanımızca bunu gerçekleştirmek içinde Ortadoğu Devrimci Çenberinde yer alacak, alması gereken, çeşitli ulusal sınırlarla ayrılmış olan halkların devrimci eylemlerinde, önce kendi içlerinde bir bütünlüğe kavuşmuş olmaları gerekir. Ortadoğu Devrimci çenberini *emperyalist güçlerin yırtamıyacağı biçimde sağlam kılmak* için de, Türk devrimci hareketininde herşeyden önce suluca gevezeliklerden, kişisel hırslara dayanan klikleşmeden, oportunizm'den arınıp, teori, eylem ve örgüt birliğine kavuşması, hemde vakit geçirmeden, şarttır. Gönlümüz, Türk, Ortadoğu halklarının ve hatta Dünya halklarının devrimci mücadelesi için zorunlu olan bu gerçeğin tüm grup ve kliklerce biran önce anlaşılması ve her çeşit ayrıcalıklardan vaz geçip, halen müthiş bir sessizliğe, pasifizme bürünmüş olan politik örgütü bu mücadelenin öncülüğünü yapabilecek, sağlıklı bir biçimde yüklenebilecek seviyeye getirilmesinin sağlanmasını istemektedir. Bu aynı zamanda, politik örgütle, statüsü nedeniyle organik bağlar kuramıyan binlerce sempatizanın en önde gelen isteğidir de...

Ercan SARIHAN
(Emirgan / İSTANBUL)

Hayvan ve İnsan

Bu yazımı, ANT'ın 165. sayısında yer alan, DİSK'in gençliğe karşı **«korkunç güvensizliği»** üzerine yazıyorum:

Hayvanlarla insanları birbirinden ayıran en büyük özelliklerden birisi «siyasettir»: Hayvanlar ne için yaşar? Karın tokluğu ve hayvani zevkler için; yani, sadece kendisi için. İnsanlar ise, karın tokluğu ve hayvani zeklerin yanında, bir de «başkaları için» yaşama özelliği taşımaktadırlar.

Bir insan, hayvanca yaşamaktan kendisini kurtarmışsa; geri bıraktırılmış ve günden güne batırılmakta olan bir *ülkede, hayvanca yaşamanın büyük bir alçaklık olduğu* bilincine varmış demektir. Bu insan, (ister zengin ister fakir, ister tahsilli ister tahsilsiz, ister işli ister işsiz... olsun.) yurdunda at oynatıp, binbir dolap çevirip, bayrağını parçalayan emperyalistlere; halkı soyup soğana çeviren bir avuç yerli ve yabancı egemen çevrelere ve mutlu azınlığa karşı çarpışmaktan, hayatını seve seve feda etmekten geri durmıyacaktır.

Devrimci veya sosyalist olan bir insan, aç gezmeli, fazla kazancı olmamalı, ütülü elbise giymemeli, boğazını geçindirmek için iş aramamalı, para lafını hiç mi hiç ağzına almamalı... *Bir insanın devrimci veya sosyalist olup olmadığı,* fakirliğiyle, zenginliğiyle, kazancıyla, giyimiyle v.s. ölçülemez. «Falanca sosyalistim diyor ama, giysilerine bak, kazancına bak...» gibi yargılar çok hatalıdır. Sosyalizmin babalarından olan Engel'in, büyük bir iplik fabrikatörünün oğlu olduğunu hatırlatırım...

Biz hayvan gibi, yani sadece kendi şahsımız için yaşıyan insanlar değiliz; milyonların okur - yazar olmadığı bir ülkede ikuma şansını elde etmiş ve hayvani özelliklerinden kendisini kurtarmış gençlik olarak, yüzyıllarca soyulmakta - sömürülmekte olan Türk ve dünya emekçi yığınlarının kurtuluşu ve emperyalizmin sindirilmesi için mücadeleye her an hazır devrimci gençleriz!

Evet sayın DİSK, ben lise mezunu, on dokuzunda bir gencim ve devrimci gençlik adına, devrimci gençliğe yönelttiğiniz bu kuşkunun üzerine çizgi çekiyorum. Devrimci gençlik yarın, DAHA BİLİNÇLİ, DAHA DA GÜVENİLİR OLACAKTIR!...

Adil KARTAL
(Posof - Kars)

Afrika, emperyalist ülkelerin yarışma alanı haline geldi

Asya, Latin Amerika ve Ortadoğu halklarının devrimci mücadeleleri ve bağımsızlık savaşları emperyalist Amerika'yı Afrika'da daha dikkatli olmaya itmektedir. Afrika, yıllardır *ABD'nin ihmal ettiği bir bölge iken birdenbire önem kazanmıştır.*

Emperyalizmin saldırganlığının ve zayıflığının bir yansıması olan Nixon'un «1970 İçin ABD Dış Politikası - Barış İçin Yeni strateji» adlı raporu ABD'nin Afrika için neler tasarladıklarını ortaya koymaktadır. ABD Dış İşleri Bakanı Williams Rogers geçenlerde Afrika'da bir gezi yapmıştır. Fakat bu gezinin amacı sanıldığı gibi, ABD'nin Afrika politikasının gözden geçirilmesi için yeni temasların yapılması, yeni bilgilerin toplanması değil, Nixon'un Afrika politikasının Afrikalılara kabul ettirilmesi olmuştur.

Bugün Afrika ulusları için en önemli olan mesele beyaz azınlıkları rejimlerine son vermektir. Afrika halkları ırkçı rejimlerin ancak silahlı mücadelelerle ortadan kaldırılabileceğini *pratik içinde görmüşlerdir. Avrupa devletlerinin* ve ABD'nin beyaz azınlıkların rejimlerine amborgo koyamayacaklarını çok iyi bilmektedirler. Öte yandan Amerikan emperyalistleri, herhangi bir dış baskıya karşı hemen yardım edeceklerini hatırlatmaktadırlar. Vietnam, Laos, Tayland, Dominik, Guatemala, Kongo olaylarını unutamayan Afrika ülkeleri de ister istemez bu teklifi tereddütle karşılamaktadırlar.

ABD'nin dış işleri bakanı Afrika'da Fransız etkisinde olan ya da bağımsız olan ülkeleri değil, Amerikan sempatizanlarının çok olduğu ülkeleri ziyaret etmiştir. Gerçekte bu ziyaret Amerikan tekellerinin Afrika'ya ilgi duydukları bir döneme rastlamaktadır.

Amerika'nın Afrika'daki yatırımı 2,5 milyar doları aş*maktadır, ihracatı ise 1,3 milyar civarındadır. Öte yandan* Japonya'nın Afrika'ya yaptığı ihracaat 7 milyar doları bulmuştur. Japonya, Afrika'ya yapılan toplam ihracaatın %45'ini sağlamaktadır (Fransa %25, İngiltere %14). Afrika ister istemez Amerikan ve Japon emperyalistlerinin bir rekabet alanı olmaktadır. ABD'nin Afrika'da Japon emperyalizmi ile yarışmak zorunda kalması, ABD emperyalistlerini Afrika üzerinde yeni planlar yapmaya itmektedir.

19 Ocak 1969 tarihli ABD Uluslararası Ticaret Dergisi, Amerikan iş adamlarına maden üretimi gittikçe artan Angola, Gine, Nijerya, Kongo - Kinşasa, Kenya, Gana, Liberya, Tunus, Fas gibi ülkelere ilgi göstermelerini tavsiye etmektedir. ABD kobalt ihtiyacının %75'ini manganez ve krom ihtiyacının % 50"sini, elmas ihtiyacının %25'ini, kurşun ihtiyacının %20'sini *Afrika'dan temin etmektedir. Hammadde* temin etmek açısından ABD'nin şiddetle Afrika madenlerine ihtiyacı vardır.

Öte yandan ABD'deki zenci teşkilatlarının, Kara Panterlerin Afrika'da ırkçı faaliyetlere karşı çıkmaları ve Afrika halklarıyla ilişki kurmak istemeleri emperyalist ABD'nin Afrika politikasını etkileyen bir diğer etken olmaktadır.

Bütün bu etkenlerle belirlenen emperyalist ABD'nin Afrika politikası şu anda pek tutmuşa benzememektedir. ABD'den yardım alan Afrika ülkeleri bile ABD'nin Dış İşleri Bakanına karşı çok temkinli davranmışlardır.

Afrika'da üzerine oyun oynanayanlar yalnız Amerikalılar değildir. Eski sömürgeciler, Portekizliler, Fransızlar, İngilizler, Almanlar, yeni yeni Japonlar Afrika zenginliklerinden pay koparmak savaşı içindedirler.

Afrika'da emperyalistler halkları birbirine düşürmek ve sömürünün derecesini arttırabilmek için her yola başvurabilmektedirler. Son olarak Portekizli sömürgecilerin Senegal ile Gine - Dissao arasında yapmak istedikleri bir provokasyon ortaya çıkarılmıştır. Bilindiği gibi Gine'de emperyalizme karşı büyük fakat çok sessiz bir mücadele verilmektedir. Portekizliler bu mücadeleyi baltalamak için yanlış bilgilerle iki halkı birbirine düşürmek istemişler ama başaramamışlardır.

Fransız emperyalistleri, İngiliz emperyalistleri de kabileciliği, iç savaşları, ırkçılığı körükleyerek Afrika'yı sömürmelerine devam etmektedirler. Fransızlar, Nijerya ve Çat'ta yeni sömürgeciliğin bütün modern yöntemlerini harekete geçirmişlerdir. Belçika, başta Kongo olmak üzere birçok Afrika ülkesindeki sömürü mekanizmalarını daha hızlı işletmeye başlamıştır. Afrika'da emperyalistler, halkların bağımsızlıklarını kazanmadan evvel ne kadar çok koparırlarsa kârdır gibisinden bir politika izlemektedirler. Afrika emperyalistlerin yeni bir yarışma alanı olarak ortaya çıkmaktadır.

ABD Dış İşleri Bakanın son gezisinde sürekli olarak yeni ABD dış yardımından söz edilmiştir. ABD, Afrika'da da baş sömürgeci olmak için çırpınmaktadır. Gerçekte Amerikalıların bu yeni girişimleri Afrika'daki devrimci hareketleri hızlandırmaktadır. Amerikan emperyalizminin baş temsilcisi William Rogers'e Afrikalı devrimciler bir ganster muamelesi yapmışlardır. Amerikan Dış İşleri Bakanı her gittiği yerde devrimci güçler tarafından kuşatılmış, Amerika aleyhtarı hareketler gelişmiştir. Devrimci güçler, ABD emperyalizminin Afrika'da yeni savaş alanları açacağı görüşündedirler ve bu savaş için şimdiden hazırlanmaya başlamışlardır. Kongo'daki son olayların sonucu ne olursa olsun, Kongo, Mozambik ve Gine'deki devrimciler başta olmak üzere Afrika halklarının kardeşliğini, emperyalizme, yeni sömürgeciliğe karşı ortak kavgayı amaçlayan güçler gelecek günlerin hesabı içindedir.

Afrika halkları bağımsızlık ve kardeşçe birarada yaşamak istemektedirler. ABD emperyalistlerinin yeni planlara girişmeleri yalnızca onların anti - emperyalist kavgalarını biraz daha hızlandıracaktır. ABD emperyalistlerinin sömürme, her türlü saldırganlık ve savaş planlarına rağmen, zafer Afrika halklarının olacaktır.

Emperyalizme karşı Uzakdoğu'da halk savaşı genişliyor!

Faruk PEKİN

Amerikan emperyalizmi Güneydoğu Asya'da çökmektedir. Emperyalizm Vietnam'da çok kesin bir darbe yemiştir, Laos'ta devrimciler adım adım emperyalistleri kovmaktadır, Endonezya'da iktidar sarsılmaktadır, Filipinler'de devrimci güçler hız kazanmaktadır. Birmanya'da Silahlı Halk Kuvvetleri yeni zaferler kazanmaktadır, Malezya'da devrimci hareketler güçlenmektedir...

Amerikan emperyalizmi bu bölgede biraz daha kalabilmek için her yolu denemekte, akıl almaz maceracılıklara girişmektedir. Son olarak emperyalistler Kamboçya'da bir darbe tezgahlamışlardır.

ABD emperyalizmi saldırgan ve savaşçı tutumunu birtakım «barış planları» ile gizlemek istemektedir. Fakat halklar Güneydoğu Asya'da emperyalizmin maskesini düşürmüşler ve emperyalizmi kendine bağlı bütün unsurları ile yurtlarından atabilmek için tüm fedakarlıkları göze almışlardır. Kahraman Vietnam halkı emperyalizmin saldırganlığı ve vahşet karşısında büyük kayıplar vererek zafer kazanmıştır.

Son günlerde işbirlikçi basında sözü edilen «Song My Köyü» olayı tek bir olay değil, Amerikan emperyalizminin Vietnam'daki katliamlar zincirinden bir tanesidir. Amerikalılar, Vietnam'da her türlü bomba, kimyevi madde kullanmışlar, genç, kadın, çoluk çocuk demeden halkı katletmişler, genç kızların, hamile kadınların, hapishanedeki yaşlı kadınların ırzına geçmişlerdir. Güney Vietnam'da yayınlanan bir broşürden (Crimes Perpetrated by the U.S. Imperialists and Henchmen against South Vietnam Women and Children, Giai Phong Publishing House, South Vietnam, 1968.) öğrendiğimize göre, emperyalistler Kasım - Aralık 1966'da Son Tinh'de 525, Bin Sonh'da 700, An Phuoc'da 550 (% 69'u kadın

Emperyalizmin Ortadoğu'da yeni tertibine dikkat!

Kıbrıs, ikinci israil haline getiriliyor!

Makarios'a yapılan suikast, Yorgacis'in öldürülmesi, emperyalist basının çeşitli yorumları, birdenbire Kıbrıs'ı dünya politikasının gündemine sokmuştur. Gerçekte Kıbrıs, Ortadoğu meselesinden dolayı uzun zamandan beri gündemdedir. Dünya halklarının emperyalizme karşı verdikleri kavganın ağırlığının Ortadoğu'ya kaymaya başlaması ile birlikte Kıbrıs da önem kazanmıştır.

Ortadoğu Devrimci Çemberi içinde sıkıştırılan emperyalizm bu bölgede hakim olabileceği noktalar, kullanabileceği üsler aramaktadır. Libya'daki üsleri sökmek zorunda kalan emperyalizm yeni bir üs alanı olarak Kıbrıs'ı seçmiştir. Emperyalizm, Kıbrıs üstünde pazarlık yapmaktadır. Ve bu pazarlık sırasında Yunanistan'da emperyalizmin kuklası bir iktidarın bulunması, Türkiye'de emperyalizmin işbirlikçilerinin ne olduğu belirsiz bir dış politika izlemeleri Kıbrıs konusunu ateşli bir hale getirmektedir.

Ortaya çıkan komplo

Geçenlerde dünya ölçüsünde üne sahip **Der Spiegel** adlı bir derginin yaptığı açıklama Kıbrıs meselesini emperyalist dünya basınında ön plana çıkarttı. **Der Spiegel** bir yazısında «HERMES» adlı bir komplodan bahsetmektedir. Bu komplo çeşitli aşamalar ile ENOSİS'i gerçekleştirme yollarını göstermektedir. Bu plan Derginin isimlerini vermek istemediği bazı kişiler tarafından Kıbrıs dışında *planlanmıştır. Plan üç aşamada* gerçekleştirilecektir:

Emperyalizmin kışkırtmaları sonunda Kıbrıs halkları karşı karşıya düşürülmüştür. Resimde, kendilerini savunmak üzere mevzilenen Kıbrıs Türkleri görülüyor.

ve çocuk), Mart 1968'de Song My köyünde 502 Vietnamlıyı öldürmüşlerdir. Bu katliamların hepsi de bir anlık baskınlarla gerçekleştirilmiştir.

Emperyalistler, 1961 ile 1965 arasında yalnız bir bölgede, Bentre yöresinde 1870 kadın, 780 çocuk öldürmüşler, 2,150 kadın, 930 çocuk yaralamışlar, 31,500 kadına işkence yapmışlar, 4,020 kadını hapse atmışlar, 2,030 kadının ırzına geçmişlerdir.

Başka bir yörede, Quang Nam yöresinde Şubat 1965 ile Ağustos 1966 arasında 4,650 Vietnamlı öldürülmüş (% 87'si kadın ve çocuk), 5,270 Vietnamlı yaralanmış (% 84'ü kadın ve çocuk), 6,200 vietnamlı hapse atılıp, işkenceye tabi tutulmuş (% 82'si kadın ve çocuk), 730 kadının ırzına geçilmiştir (190'ı yaşlı kadın, 100'ü 15 yaşından küçük kızlar). Bir Fransız kaynağına göre ise, 1961'den 1966'ya kadar Vietnam'da 250.000 kişi öldürülmüş, 750.000 kişi sakat bırakılmıştır.

Güneydoğu Asya halkları bunca fedakarlık bahasına emperyalizmi kovmaya kararlıdır. Laos'taki devrimci birlikler her geçen gün biraz daha ilerlemekte ve emperyalistlerin kuklalarının hakim olduğu bölgeleri ele geçirmektedirler. Laos Yurtsever Cephesi, eğer ABD emperyalizminin saldırganlığı devam ederse, eğer Fuma ve Vientiane'deki egemen klik ABD'nin köpekliğini yapmaya devam ederse, eğer yurtsever güçlerce kurtarılmış topraklar üstüne hücumlar devam ederse, bütün yapılanların hesabını sormaya azimli olduğunu belirtmiştir.

Malezya'da Saravak halkı, emperyalizmin uşağı Ranman - Ravak iktidarına karşı bütün güçleriyle savaşa geçmiştir. Birmanya'da Pegu, Magve, Kaya, Henzada şehirlerinde Halk Silahlı Kuvvetleri emperyalistlerin işbirlikçisi karşı devrimcilerle amansızca mücadele etmektedir. Tayland'da gerilla savaşçıları her geçen gün biraz daha ilerlemekte, işbirlikçi iktidarın kuvvetlerini geriletmektedir. Gerilla savaşı bugün için Tayland'ın kuzeyinde yürütülmektedir ve ilk bakışta dağlarda 5000'i aşkın gerilla vardır. Bu hareket hızla güneydeki müslüman halka doğru yayılmaktadır. Müslümanların da katılmasıyla Tayland'daki devrimci mücadele daha da güçlenecektir. Kamboçya halkı ise yeni bir mücadeleye hazırlanmaktadır.

Filipinler, yakın günlerin patlamaya hazır bir bölgesi olarak gelişmektedir. Filipinler'deki satılık iktidarın kuvvetlerinin devrimci güçler üzerinde her türlü faşist yöntemi uygulamasına rağmen, Manila'daki devrimci gençlik hareketleri, kuzeydeki devrimci köylü hareketleri bütün hızıyla devam etmektedir. ABD emperyalistleri, Filipler'den çıkmamak için yeni planlar peşinde koşmaktadırlar.

Güneydoğu Asya'daki devrimci mücadeleler, Afrika, Latin Amerika halklarının, Ortadoğu Devrimci Çemberi içinde mücadele eden halkların devrimci kavgalarının bir parçası olarak gelişmektedir. ABD emperyalizmi, kitleleri yok etmeye değil, kitlelerin anti - emperyalist mücadelelerini hızlandırmaya yaramaktadır. Emperyalizmin geleceği tam bir çöküştür. Kitle katliamlarına rağmen, Güneydoğu Asya'daki devrimcilerin mücadelesi bu çöküşü biraz daha hızlandıracaktır.

Vietnam'da emperyalizme hergün yeni bir darbe indiren kahraman Vietnam savaşçıları

TÜRKLERE SALDIRIYA HAZIRLANAN RUMLAR
— Arkalarında emperyalizmin parmağı var —

1. Makarios'un devrilmesi,

2. Türklerle Rumların birbirinden ayrılması,

3. İkili ENOSİS.

Dergiye göre, planları hazırlayanlar, Amerika'ya Kıbrıs'ta üsler teklif etmiştir. Planı yapanlar bu planın birinci aşamasını Kıbrıs'taki sağcı unsurların oluşturduğu Milli Cephe'ye bırakmışlar, planın finansmanını kendilerinin gerçekleştireceğini söylemişlerdir.

Kıbrıs'ta çıkmakta olan **Haravgi** gazetesine göre bu planı hazırlayanlar Milli Cephe ile işbirliği halindedir. Bilindiği gibi geçen sonbaharda Milli Cephe Makarios'a bir ültimatom göndererek,

Makaryos'a verilen ültimatom

1. Bütün Milli Cephe ve ENOSİS aleyhtarlarının Hükümetten uzaklaştırılmasını,

2. Kıbrıs Türkleriyle müzakerelerin kesilmesini,

3. ENOSİS politikasına geri dönülmesini istemiştir.

Makarios bu ültimatomu reddedince, ültimatomun mühletinin bittiği gece Milli Cephe çeşitli yerlerden patlayıcı maddeler ve silah çalmıştır. Milli Cephe bundan sonra sürekli olarak tedhiş tedhitlerini artırmıştır. Örneğin, Ocak ayında Makarios'a suikast yapılacağı haberleri dolaşıp durmuştur.

Öte yandan geçen hafta içinde çıkan bazı Rum gazeteleri Kıbrıs Yedek Subaylar Fedarasyonu'nun 4. Yıllık genel kurul toplantısından sonra, yedek subayların «ENOSİS'e ve milli ideallere bağlılıkları üzerine bir karar aldığını; yedek subayların, Yunan hükümetinin ENOSİS'i gerçekleştireceğine inandıklarını yazmaktadır. Kıbrıs'taki Yunan subaylarının faaliyetleri ise özellikle Türkiye basınında genişçe yeralmaktadır.

Görüldüğü gibi emperyalizme bağımlı unsurlar Kıbrıs'ta istediklerini yaptırmaktadırlar. Emperyalizm yıllardır bu adada halkların arasına bölücü unsurları sokmuş, Kıbrıs halklarını birbirine düşürmüş, 1955 ve 1965 yıllarında halkları birbirine kırdırmış ve şoven duyguların yayılmasına çalışmıştır. Emperyalistler ve egemen işbirlikçi çevreler sıkışınca iki ütopik kavramı, ENOSİS ve TAKSİM kavramlarını yaymışlar ve Kıbrıs halklarını bölmüşlerdir.

Ortadoğu'da emperyalizme ve emperyalizmin uzantısı siyonizme karşı mücadele verilirken, emperyalistler karşılarında bağımsız bir Kıbrıs görmek istememektedirler. Bütün şoven duygulara seslenerek, bir gün ENOSİS'i, diğer bir gün Taksim'i savunarak, Kıbrıs'ı NATO'ya bağlama planları yaparak, emperyalistler ve egemen işbirlikçi çevreler Kıbrıs'ı ikinci bir İsrail durumuna sokmak istemektedirler.

ANT Dergisi'nin 168. sayısında belirttiğimiz gibi Makarios bugün için ENOSİS'i desteklememektedir. Ama Makarios'un azami programının ENOSİS olduğu açıktır. Makarios bu ortamda dengeci bir politika ile iki cemaatın birarada yaşamasını sağlamak istemektedir. Fakat Başpiskopos'un bu dengeci politikası şöven, fanatik unsurların ve maceracı emperyalizmin bugün için işine gelmemektedir. Milli Cephe, Yunanistan'daki «albaylar cuntası» zincirleme işlemektedir. Gerçekte bütün bunların arkasında CIA vardır. Yunanistan cuntası mensupları içinde, ENOSİS'i gerçekleştirip, bunu Yunan cuntasının zaferi olarak Yunan halkına hediye etmeyi düşleyenler de vardır.

İşbirlikçi iktidarlar meseleyi çözemez

Mesele Türkiye'de yine çok duygusal bir açıdan, işbirlikçi iktidarın ve emperyalistlerin istediği biçimde ele alınmaktadır. Hemen savaşçı duygular ve taksim tezi dile getirilmektedir. Türkiye'nin bugüne kadar bir Kıbrıs politikası olmamıştır, bundan sonra da olmayacaktır. Türkiye'de iktidarlar sürekli olarak emperyalizmin istediği şekilde davranmışlardır, **halk düşmanları** iktidarda kaldıkça, Kıbrıs meselesi de emperyalizmin istediği gibi gelişecektir.

Kıbrıs egemen çevrelerinin adamı olan Denktaş ve Küçük gibi kişiler ise, tanınan Türkiye'deki emperyalizmin işbirlikçisi iktidarların politikasının dümensuyunda gitmektedirler. Bu kişiler bugüne kadarki tutumları ile tam olarak emperyalizme teslimiyet içindedirler. Hatta zaman zaman devrimci Kıbrıs gençliğine karşı, baskıcı hareketlere bile girişebilmektedirler. Kıbrıs'taki Türk cemaatı uyutulmaktadır, sürekli olarak şoven duyguların esiri olmaları için çalışılmaktadır. Kıbrıs'taki Türk yöneticilerinin bugünkü anlayışları ile kavga vermekleri olanaksızdır. Yerlerini genç devrimci güçlere devretmek zorundadırlar. Çünkü en gerçekçi çözüm yolunu genç Kıbrıslı devrimciler getirmektedirler.

Meseleyi Kıbrıs halkları çözer

Kıbrıs meselesi ancak ve ancak, hiçbir yabancı ülkenin dış müdahalesi olmadan, Kıbrıs halkları arasında çözümlenecektir. Kıbrıs'taki halkların kardeşçe ve özgürce birarada yaşamaları, tarafsızlaştırılmış, bütün emperyalist üslerinden arındırılmış bağımsız bir Kıbrıs ile gerçekleşebilecektir. Hem eperyalizme, ona bağlı unsurlara ve onun ajanları şoven Rumlara karşı mücadele etmek, hem de Kıbrıs Türkleri arasında şoven duyguların yayılmasını önlemek için çalışmak; devrimcilerin görevi bu olmalıdır.

Bu yolda bağımsız ve halkların kardeşliği ilkesini savunan Rumlarla her zaman ilişki kurulmalıdır, birlikte çalışılmalıdır. Kıbrıs meselesini Ortadoğu meselelerinden soyutlamayarak, Ortadoğu Devrimci Çemberi içinde bütün anti - emperyalist güçlerle dayanışmaya gidilmelidir.

«Kıbrıs'ta Türk devleti ilan edildi, ENOSİS gerçekleşti, Taksim oluyor» gibi tüm emperyalist palavralara kanmamak gerekir. Bu türden her yol iki halk arasında yeni bir savaşa yol açacak ve meselenin gerçek çözümünü biraz daha geriletecektir. Kıbrıs meselesinin» vatan, millet» nutuklarını dinlemeğe tahammülü yoktur ve Kıbrıs halkı kendileri hakkında bizim vereceğimiz kararı da bekleyecek değillerdir. Kıbrıs Türklerinin hedefi, halkların kardeşçe birarada yaşayacağı, bağımsız Kıbrıs olarak belirlenmiştir. Ve kavga bu hedefe doğru yapılmaktadır.

Gerçekçı çözüm yolları emperyalistlerin emrindeki iktidarların arasında değil, kendi kaderlerini tayin edecek olan halklar arasında gerçekleştirilecektir.

Türkiye'de burjuva basını yıllardan beri emperyalizmin bölücülüğüne alet olmuştur.

KAPİTALİZM NEREYE GİDİYOR? (Kapitalist Ekonominin Eleştirisi), P. Sweezy, Ağaoğlu Yayınevi, 464 sayfa 20 Lira — Ünlü marksist araştırma dergisi Monthly Review'ın kurucularından biri olan Paul Sweezy, bu kitabını 1942'de tamamlamıştır. Kitap başlıca iki kısımdan meydana gelmektedir: Birinci kısım, kapitalizmin rekabetçi dönemi için konulmuş marksist teorinin geçerliğini inceleyen ve bir çok marksist eserin özetinin verilip değerlendirildiği kısımdır. Kitabın ikinci kısmı ise, «Devlet»in analizi ile başlamaktadır. Bu bölümde, devletin birçok sınıf çıkarlarını uzlaştırma yerine kendini iktidara getiren sınıfın yada sınıfların çıkarları lehine bir tahakküm aracı oluşu açıklanmaktadır.

KÖYLÜNÜN SESİ (Tam Bağımsız Türkiye), Ahmet Kaya Turan, 160 sayfa, 6 Lira — Öğretmen Kıyımı döneminin en çok çile çekmiş ve halen mesleğinden ayrılarak garsonluk yapmak mecburiyetinde bırakılmış bulunan devrimci öğretmen Ahmet Kaya Turan, bu kitabında, içinden yetiştiği ve uzun hizmet yıllarını verdiği köylerden edindiği deneylerle, köylülere devrimci eğitimin nasıl yapılabileceğini anlatmaktadır. Turan, önsözünde, «Hiçbir iddia taşımayacak olan bu küçük eser, halkımızın mutluluğu için verilen bir savaşa katkıda bulunursa, halka göre sosyalizm kitaplarının yazılması zorunluluğunu dile getirebilirse, ödevini yapmaya çalışan insanların iç huzurunu duyacağım» demektedir. Gerçekten de Turan'ın eseri, bir türlü kitle bağı kuramamaktan yakınan sosyalist militanların örnek alıp yararlanabileceği önemli bir denemedir.

BİZ HANGİ FİKİR MİRASINI İNKAR EDİYORUZ, V. İ. Lenin, Payel Yayınevi, 184 sayfa 8 Lira — Lenin bu eserini 1897 yılı sonlarında Sibirya'da sürgünde iken yazmıştır. O yıllarda devrimci anlayışlarını iyice kaybetmiş olan popülistler, Rus marksistlerini, geçmişle aralarındaki bütün bağları koparmakla, 1860-1870 mirasını kabullenmemekle, Rus toplumunun en iyi öncü geleneklerini inkar etmekle, halkçı bağları koparmakla suçlamışlardı. Lenin, bu kitabında, 1860-1870 «eğiticileri»nin fikir mirasını reddetmedikleri, aslında bu mirası kabul etmeyenlerin, Rus toplumunun en önemli meselelerinde «eğiticiler»e nisbetle geride kalmış olan popülistler olduğunu göstermektedir.

KAÇAKÇI ŞAHAN, Bekir Yıldız, Asya Yayınları, 89 sayfa, 5 Lira — Kitap Yıldız'ın köy yaşamı ve kaçakçılık sorununu bu güne kadar ele alınmamış bir gerçekçilikle işleyen yedi hikayesinden meydana gelmekte. Hikayelerin dili akıcı ve anlatımı açık seçik ve zorlamasız.

«ASİYE NASIL KURTULUR»
— Asiyenin kurtulması bir düzen meselesidir —

Epik tiyatro Asiye ve Türkiye'de Devrim

E. Cebbar AYÇA

Ankara Birliği Sahnesi, **«Asiye Nasıl Kurtulur?»** isimli oyunuyla «tartışmalı oyun» diye niteledikleri bir çalışmayı Ankara'lı seyircilere sunmaktadır. Epik tiyatroyu «çağdaş ve ilerici tek tiyatro sistemi» olarak kabul edip bu tür bir tiyatro gösterisini gerçekleştirmeye yönelmişler ve seyircide düzeni değiştirmeğe yönelik birikimi sağlamak istemişlerdir.

Bu düşünce ve tutum içerisinde yazılan oyun bir tartışmayı oluşturmaktadır. Şöyle ki, ilk bölümde durum seyircilere takdim edilmektedir; ardından perdenin önünde oturmuş iki kişi (bir çeşit olaylara tanık olan ve onlara müdahale edebilen iki ideal seyirci), fuhuşla mücadele derneği başkanı bir kadın ve ona sorular yönelten, seyircilere hitap eden bir erkek, gördüğümüz durum üzerine «tartışmağa» başlıyorlar. Bu, tartışmadan çok bir çeşit söyleşidir aslında, ve durumun dernek başkanına göre olması normal olan gelişmesi saptanıyor; bu saptanmış bölümden başlıyor ikinci bölüm ve gelişiyor. Sonra yeniden «tartışma» ve üçüncü bölüm...

Sonunda Asiye'nin bu düzen içinde ancak patronlaşarak kurtulabileceği, fakat yaşaması için yeni Asiyeler bulmağa zorunlu olduğu sonucuna varılmakta ve seyircilere, eğer Asiye'yi gerçekten kurtarmak istiyorlarsa, bu düzeni değiştirmeleri gerektiği söylenmektedir.

«Epik sistemi seçmekle dramatik tiyatroya kesin cephe alan» Ankara Birliği Sahnesi, gerçekten de epik tiyatronun bazı yabancılaştırma unsurlarından (Verfremdungseffekt) yararlanmıştır: Oyunun kesilerek tartışmalara yer verilmesi, şarkılar, diyapozitif gösterileri gibi.

Brecht, seyircinin oyunun akışına kapılıp kendini koyvermesini, oyuncularla birleşmesini, bir hayal dünyasına gömülmek için başvurduğu bütün yabancılaştırma etkileriyle seyirci ve sahne arasında belli bir mesafe yaratarak seyircilerin oyunu düşünerek (dramatik tiyatroda bu duygularla olmaktadır) izlenimlerini, eleştirisel bir tutumla karara varmalarını amaçlamaktadır. Seyirci (soyut bir seyirci kavramından çok devrimci nitelikleri olan sınıf ve tabakalar insanlarının oluşturduğu seyirciler anlamak gerek) sahnede anlatılan olaylar karşısında aktif kılınarak oyunla arasında diyalektik bir ilişki kurulmaktadır ve bu ilişki sonucu seyirci kendi kafasında bir tartışmayı gerçekleştirerek bir düşünceyi geliştirip karar vermektedir. Bu karar onun eylemidir, seçimidir. Brecht işçilere seslenmekte, onların özgürlükleri ve iktidarı için verdikleri kavgayı şiirlerinde konu edinmektedir. Seyirciyi küçük düşürmek yerine, onu yücelterek durumunun önemini, tarihsel görevini göstermekte, düşünmesini, karar vermesini ve harekete geçmesini sağlamaktadır. Herkese hitap etmek istemektedir, fakat bu herkesin içinde özellikle söylediklerine en fazla ihtiyacı olan, burjuvazi tarafından tecrit edilmiş ve hertürlü umudunu yitirmiş kimselere, yani ezilenlere horgörülenlere seslenmektedir.

Brecht'in anladığı ve uyguladığı epik tiyatro ve Ankara Birliği Sahnesinin bildiri ve dergisinde ortaya koymağa çalıştığı epik tiyatro, ne yazık ki, «Asiye» ile gerçekleşmemiştir. (Her ne kadar «Asiye» epik tiyatro biçiminde sunuluyorsa da). «Asiye»de bir diyalektik gelişmeden sözedilmektedir, ama gerçekleşmemektedir. Oyunun oluşturmak istediği diyalektik ilişki şöyle kurulmaktadır: Burjuvaziyi ve onun ahlak görüşlerini, değerlendirmelerini temsil eden fuhuşla mücadele derneği başkanı, ilk bölümde anlatılan Asiye'nin durumu üzerine, olayların olması normal olan gelişmeyi söylüyor. Fakat olaylar dernek başkanının umduğu gibi gelişmiyor, işte olayların aldığı bu «gerçek durum» ile dernek başkanının umduğu çatışıyor. Yani ortaya tez - antitez çatışması çıkıyor. Bu çatışma sözü edilen diyalektik gelişmenin temeli olarak ele alınmaktadır, ve bununla eleştirisel, aktif, objektif duruma sokulduğundan seyircinin bu çatışmayı kafasında tartışarak bir senteze varması amaçlanmaktadır. Tartışmadan maksadın da bu olması gerek. Yoksa dernek başkanı ile ona sorular yönelten arasındaki söyleşi değil. Ki ancak bu şekilde epik tiyatronun gereği olan diyalektik ilişki ve gelişme gerçekleşebilsin.

Fakat oyunu seyrederken sözü edilen tartışmanın dernek başkanı ile ona sorular yönelten arasında geçtiği görülmektedir. Böyle anlaşılınca da oyun seyirciyle istenilen ilişkiyi kuramamaktadır. Ayrıca oyunun iç kuruluşu da diyalektik bir gelişmeyi sürdürmüyor. Asiye'nin yaşamı olabilecek (başka türlü de olabilirdi kanımızca ve de başına oyunda anlatılan şeyler gelmezdi; ama o zaman da bu oyunun yazılma nedeni olmazdı) bir gelişme izlemektedir. Bir takım raslantıların da sonucu olarak Asiye kötü yola düşmektedir o kadar (esasında tabii ki kökte yatan ekonomik - toplumsal çelişkiler sonucu Asiye bu duruma düşmektedir, ama bu çelişkiler oyunda işlenmemiştir). Tartışmalı oyun olarak sunulan oyunda giderek bir danışıklı döğüşe dönüşmektedir. Ve seyirci yabancılaştırma işlemlerine rağmen etkin kılınamadığı için, bulunduğu pasif durumunda kendisine sunulanı olduğu gibi almaktadır. Ayrıca kendisinin bir gayret sarfetmesini gerektirmeden de sonuç ve yapması gereken şey kendisine söyleniyor. O da rahatlamış olarak oyunu bol bol alkışlıyor, takdir ediyor, fakat değişmeden tekrar eski yaşamını sürdürmek ü-

Memleketimizin neresine baksak, Amerikan, Alman, Ingiliz emperyalizmi kol atmış en ücra köşelere kadar... Büyük imtiyazlar içinde, diledikleri gibi har vurup harman savurmaktadırlar.

Milattan Önce 2.000 yıllarında Gomejiem Krallığı'ndan kalmış değerli heykel ve kalelere sahip Kâhta İlçesi'ne bağlı Eskikâhta Köyü'nde Amerikan, Alman arkeologlarının yirmi yıldan beri ne yaptıkları bilinmemektedir.

Eskikâhta Köyü içerisin-

Anadolu'da tarihi kalıntılar yağma ediliyor

Mahmut TEKİN (Kâhta'dan yazıyor)

de Yenikale ve Eskikale diye adlandırılan kaleler, Alman profesörlerinden Dorner tarafından ele alınmış. 15 yıldan beri ne yaptığı belli değil. Prof. Dorner, yılın altı ayını maiyetindeki arkeologlarla birlikte burada geçirip bu bölge kalelerinde kazı yapmakta, kazı sonucunda bulunan eserleri Türkiye'den kaçırıp vurgun vurmaktadır.

Kazı mahallesindeki 7 - 8 Alman arkeologuna karşılık Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, «Türk Komiseri» adında bir kişi görevlendirmiştir. 80 Lira devletten gündelik alan bu «komiser»den başka Almanlar'dan 50 lira yevmiye alan bir arkeolog vardır. Ancak, bunlar Almanlarla tam bir işbirliği halindedir. Sık sık kazı yerini Almanların keyfine bırakıp İstanbul veya İzmir'e eğlenmeğe gitmektedirler. Bunun da adı Türk - Alman işbirliği olmaktadır.

Prof. Dorner, Eskikâhta ve kalelerinde vurgunlar vururken, Amerikan profesörlerinden Miss Therese Geolle, köyden 15 Km. uzaklıkta 40'a yakın heykeli bünyesinde taşıyan Nemrut Dağı'nı 20 yıldan beri hallaç pamuğu gibi atmaktadır. Miss Geolle'nin başı, Dorner'inkinden de fazla serbest bırakılmış, yanına laf olsun diye bir Türk arkeologu dahi verilmemiştir. Mis Geolle, Amerikan dolarları ile beslediği bekçileri aracılığıyla kendisinden başka hiç kimseyi heykellerin yanına yaklaştırmamakta, çizdiği sınırlar içine kimseyi sokmamaktadır.

Şüphesiz şu anda sadece Kâhta'da değil, Türkiye'nin dört bir yanında tarihi eserler ve kalıntılar emperyalizmin bilimadamı kisvesi altındaki ajanları tarafından soyulup soğana çevrilmektedir.

Devrimciler, Anadolu'nun ücra köşelerinde sessiz sedasız yürütülen bu soyguna da karşı çıkmalı, Anadolu halkını bu soygunlara karşı mücadeleye sevketmelidirler.

zere evinin yolunu tutuyor. Seyirciyi koyun sürüsü gibi alarak gütmek isteyen paternalistçe bir tutum çıkıyor ortaya.

«Tiyatro olarak yeni bir dünya ve seyirciyi amaçlıyoruz. Seyircimizi daha adil, daha iyi bir dünyaya kanalize etmeyi, onu bilinçlendirmeyi amaçlıyoruz», «...emperyalist ve feodal kültür baskısına karşı mücadele, ancak işçi sınıfının kültür ve görüşüyle, yanı sosyalist ideolojinin yol göstericiliğile gerçekleştirilir», diyen Ankara Birliği Sahnesi'nin seyircisi genel anlamda bir seyircidir. (Bu piyasa koşullarına uymak isteyen her tiyatronun içinde bulunduğu bir durumdur). Fakat amaçladıkları daha iyi bir dünya, işçi sınıfının kültür görüşleri, yani sosyalist ideolojinin yol göstericiliğiyle gerçekleşeceğine göre seyircinin seçimi gerekiyor. Bu seçim de herhalde yapılmış ki, tiyatro Kavaklıdere'de faaliyete geçmiştir. İşçilerden, emekçilerden ziyade burjuva çevrelerinin ve aydınlarının doldurduğu tiyatroda devrim için gerekli birikimin sağlanmasına çalışılıyor. Her şeyi yiyip hazmedebilecek şekilde şartlandırılmış burjuvazi de tükettiği onca şey içine çeşni olarak devrimci diye oynanan Asiye'yi de katıveriyor.

Fakat hesap bizce başka türlüdür: Ankara Birliği Sahnesi geniş cephe stratejisi içinde burjuvaziyi «milli demokratik devrime» kanalize etmek için onu kendi sorunlarından ve değerlerinden yakalamak istemektedir. Bir eylem tiyatrosu yapmaktan çok birikim tiyatrosu amaçlanmaktadır. Burjuvaziyi kendi yarattığı değerlerden yakalıyarak içinde bulunduğumuz düzenin değişmesi gerektiğine inandırmak ve bu çizgide gerekli birikimi sağlamak. Ve düzen değişikliği konusunda sosyalist emekçilerin başlatacağı milli demokratik devrimci(!) bir harekete burjuvaları da bu şekilde yandaş olarak katmak. Bu iş içinde burjuvazinin en hassas yerlerinden biri olan ahlak değerlerinden yola çıkılmakta, Asiye'nin kötü yola sürüklenişi anlatılmaktadır. Fatma'nın öküz yerine çifte koşuluşunu kabul edebilen, bunun karşısında fazla tepki göstermiyen burjuva düşüncesi, orospu olan Asiye'yi bir türlü kabul edemez. Bu bir skandaldır onun için, hemen tecrit edilir, toplum dışına atılır. Açlıktan ölmek kötü birşey değildir Ama orospuluk yapmak temizlenmiyecek bir lekedir. Evet, bazı kadınlarımızı Asiye olmaktan kurtarmak için bu düzeni değiştirmek gerekmektedir. Fakat bazı erkeklerimizde Asiye'lerden hiç de şikayetçi değillerdir örneğin. İş, kadınlarımıza düşüyor herşeyden önce. Oyunu görüp duygulanan bazı kadınlarımız, «Asiye'yi kurtarmak için düzen değişikliği derneğini» kurmak için teşebbüse geçiyorlardır herhalde.

Oyuncuların içinde Semiha Berksoy hemen sivrilivermektedir.(1) Oyunda baş kişi olduğu için herkesten önce ve çok o izlenmektedir. Çarpıcı oyunuyla seyircide yabancılaştırma etkisi yapacağı yerde onu büyülemekte ve bir «yıldız» olarak parlamaktadır. Bu durum seyircinin objektif kalmasını güçleştirmekte, peşin olarak Berksoy'un tarafını tutturmaktadır. Ayrıca orospuluk randevu evleri gibi tabu konulardan söz etmek, onları sahnede göstermek pek alışılmamış ve yapılmamış bir iş olduğu için ilerici burjuvalar tarafından takdirle karşılanmakta ve tiyatroya sempati besletmektedir.

Emekçilerin oyun karşısında ne durum aldıklarını bilemiyoruz. Çünkü gidip göremiyorlar (Ankara'nın yüzde 65'i gecekondularda yaşamaktadır).

Sonuç olarak da «Asiye», sosyalist devrimci bir epik tiyatro uygulaması yerine devrimci bir burjuva tiyatrosu olmaktadır. Burjuvazi sosyalizmi kurarak orospuluğu ortadan kaldıramıyacağına görede, ancak faşist bir yönetim kurarak kaldırabilir. Yahutta şeriatı getirerek birkaç karı almayı serbest bırakır, böylece Asiye okul müdiresinin yeğeninin ikinci karısı olarak kurtulur.

(1) Artık oyunda oynamıyan Berksoy'dan burada söz edilmekte olması, sahnelenmesindeki bir olguyu açıklamak içindir.

halkın dostları

2. Sayıda

Sabahattin Ali / Ne Zor Şeymiş

Ataol Behramoğlu : Umutsuzluk Pusuda

Murat Belge / Mai ve Siyah

Ayhan Gerçeker / Sanat / Devrim

Nazım Hikmet / Mayakovski Neden İntihar Etti

Mayakovski / Dökmeci İvan Koziev

İzmet Özel / Mazot

Haluk Şahin / Kara Getto'nun Kapısı Yok

Ant Der: 706

Sağcı Saldırganlar gemi azıya aldı

haftanın karikatürü

KUVVETLER BİRLİĞİ

(Milliyet - Bedri - 27.3.1970)

Burjuva politikacıları sabah akşam millete **«demokrasi»** dersi vere dursunlar, artık zorbalık en kaba biçimiyle şehirlerin göbeğine inmiş, gençler, yazarlar herkesin gözü önünde aşağılık *saldırılara uğramaktadır.*

Sağcı gazetelerin devamlı kışkırtıcı yayınları, aldatılmış kişiler üzerinde etkisini göstermiş ve Bağımsızlık Haftası'nı Erzurum'da da sürdüren devrimci gençler, geçen hafta sonunda zorbaların saldırısına uğramıştır. Bir devrimci gencin **«Yaşasın Sosyalist Türkiye»** diye bağırarak kendisini yakmasından sonra bir grup devrimci genç yürüyüş yaparak Atatürk Anıtı'na çelenk koymuşlardır. Ancak bu sırada kışkırtılmış bir sağcı güruhu taş ve sopalarla saldırıya geçmiş, çelengi parçalamışlardır. Hayatları tehlikeye düşen devrimci gençlerden bir kısmı 29. nen'e sığınarak canlarını kurtarmışlardır.

Sağcılar gece öğrencilerin yurtlarına saldırarak her tarafı tahrip etmiş, bu arada **Mustafa Devrikoğlu, Cumali Erbil, Kemal Ağırbaş, Muammer Uğrel, Üzeyir Balcı, Necmi Kelleci** adındaki gençleri taşlarla yaralamışlardır. Zorbalar daha sonra TÖS, İLKSEN ve Sağlık İş Sendikası şubelerini de basmışlardır.

Bu sırada İstanbul'da vuku bulan iki tecavüz olayı, her ne kadar birer adi vaka gibi yansıtılmak istenmişse de, bu çerçeve içinde ayrı bir anlam kazanmaktadır.

Zira, **«Komünistler İhtilale Hazırlanıyor»** manşetleriyle ümmetçileri devamlı kışkırtan sağcı basında yeralan bir başka haberde, sağcıların misillemeye ilk olarak solcu basından başlayacağı ilan edilmiştir. Komünizmle Mücadele Cemiyeti yöneticilerinden Orhan Kiverlioğlu, sağcılara **«ilk hedefiniz solcu basındır»** komutunu vermiştir.

Bisalman'a saldırı

24 Mart günü gece saat 10 sıralarında Şan Sineması'nın önünde dolmuştan inen Milliyet yazarı Kemal Bisalman karşı kaldırıma geçerken yabancı plakalı bir araba üzerine gelmiştir. Lüks araba Bisalman'a çarptıktan biraz sonra ileride durmuş ve içinden çıkan bir genç Bisalman'ın üzerine saldırarak kafa vurmak suretiyle burnunu kırmış, ardından da yumruk ve tekme ile bir hayli hırpalamıştır.

Daha sonra etraftan yetişenlerin müdahalesine rağmen mütecavizler kaçmağa muvaffak olmuşlardır.

Ertesi gün mütecavizlerin otomobili Boğaz'da ele geçirilmiş ve başkasına ait olduğu anlaşılmıştır. Ancak sahibi, otomobilini bir gün önce verdiği kimselerin Işık Özel Mühendislik Okulu'nda öğrenci olduklarını söylemiş ve böylece mütecavizlerden üçü yakalanmıştır. Ne var ki, emniyette yapılan sorguda, yakalanan gençler arasında, asıl Bisalman'a saldıran kişinin bulunmadığı görülmüştür. Yakalanan gençlerden birisi Bisalman'ı dövenin kendisi olduğunu söylemişse de, yapılan yüzleştirmede Bisalman'ı tanıyamamak (!) garabetinini göstermiştir.

Görgü tanıklarından bazıları ise, Bisalman'a çarpan arabada dört kişinin olduğunu, dördüncü şahsın yakalanmadığını ifade etmişlerdir. Bisalman da, yakalanan Önder Güvenç, Cahit Erkmen ve Sinan Hacut'un, kendisine saldıran gence benzemediklerini, esasen dövülürken arabadaki şahısların kendisine saldıran gence **«Ahmet»** diye seslendiklerini duyduğunu söylemektedir.

Yakalanan gençlerin sağcıların karargahı olan Işık Özel Yüksek Mühendislik Okulu öğrencilerinden olması ve sağcı öğrencilerin liderliğini de **«Ahmet»** adında bir gencin yaptığının bilinmesi şüpheleri adamakıllı artırmıştır. Bisalman, **«Ahmet»** adındaki dördüncü şahsın da bulunması, hiç değilse fotoğrafının kendisine ve görgü tanıklarına gösterilmesi için ısrar etmişse de, polis bu konuda tamamen kayıtsız davranmıştır.

Bu itibarla, olay, her ne kadar alelade bir zabıta vakası gibi görünmekte ise de, sağcı dirijanların sol basına karşı kışkırtmalarının eseri olması ihtimali çok kuvvetlidir.

TAN bıçaklandı

Söz konusu kışkırtmanın Bugün Gazetesi'nde yapılması ve aynı gazetenin kışkırtmaları yüzünden bir başka gazetecinin de aynı hafta içinde tecavüze uğramış olması, Bisalman'ın dövülmesindeki şüpheleri büsbütün artırmaktadır.

Tecavüze uğrayan diğer gazeteci, Bugün Gazetesi'nin eski yazarlarından M. Şahap Tan'dır.

Geçen sayıda da açıkladığımız gibi, M. Şahap Tan, Mehmet Şevket Eygi'nin yahudi firmalarıyla gizli kapaklı işler çevirmesi ve yurt dışına kaçtıktan sonra Müslüman Kardeşler ve Aramco ile maddi ilişkiler kurması üzerine Eygi ile çatışma durumuna girmiş, Eygi'nin de adının karıştığı bir kaçakçılık olayını fazla kurcaladığı için de Bugün'den ayrılmak zorunda kalmıştır.

Geçen ay **«Bugün'ün Dervişi Mehmet Şevket Eygi»** adında bir kitap yayınlayan M. Şahap Tan, kitabın sonunda devamlı ölüm tehditlerine maruz kaldığını, bu kitap yayınlandıktan sonra tehlikenin daha da artacağını belirtmekteydi.

Nitekim kitap yayınlanıp Eygi'nin karanlık ilişkileri Meclis'e getirildikten sonra suçluların telaşına kapılan Mehmet Şevket Eygi, Bugün Gazetesi'nde Şahap Tan'a ve Tekin Erer'e karşı yaylım ateşi açmış, iddiaların esasına değinmeden ve vesikaları çürütebilecek bir şey söylemeden kuru gürültü ile blöf üstüne blöf yapmıştır. Örneğin 23 Mart 1970 tarihli Bugün Gazetesi'nin sekiz sütunluk manşeti şöyledir: **«Şerefini kurtarmak istiyorsan iddialarımı isbat et! Edemezsen iki yol var. Ya af dilersin, ya intihar edersin, YOKSA KENDİNİ KORU!»**

İşte bu tahrik ve kışkırtma kampanyasına maruz kalan M. Şahap Tan, önceki hafta Suadiye'de meçhul bir şahıs tarafından bıçaklanmıştır.

Tan, tecavüze nasıl uğradığını şöyle anlatmaktadır:

«Suadiye'de otururum. Çolak İsmail sokağında, ilk saldırıya önceki gece uğradım: Bir otomobille ezmek istediler. Atik davranıp kurtuldum. Dün gece 11 sıralarıydı. Çolak İsmail'in omuzuma bir bıçak saplandığını hissettim... Geriye döndüğümde bıçağın parıldayarak gözlerime doğru geldiğini gördüm. Başımı çektim, bıçak yanağımı yırtarak geçti... Kesketi gözlerinin üzerine düşmüş, siyah pardesülü bir adam durmadan bıçak sallıyordu. Elimi belime atıp 'Öldürürüm' diye bağırdım. Adam bıçağı elinde kaçtı. Zaten Bugün'ün Dervişi Mehmet Şevket Eygi adlı kitabı yayınladıktan sonra tehditlerin ardı arkası kesilmez olmuştu... Hemen her gün telefonla tehdit ediliyordum.»

Bu tesbitlerimizden de anlaşılacağı gibi, birbirinden kopuk görünen münferit tecavüz olayları bir bütün olarak dikkate alındığında, sağ'ın, gençliği, solcu yazarları, hattâ kendi çıkarlarına hizmet etmeyen sağcı yazarları hedef alan korkunç bir kıyım hazırlığı içinde olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu gerçeklerden, herhalde, işi birbirine saldırmağa vardıran bir kısım solcu militanlarımızın alacağı çok ders olmak lazımdır.

Günü gününe tekzip!

Ne var ki, Zeynep Hanlarova ve arkadaşlarının, bütün zorlamalarına rağmen *yüzleri gülmüyordu. Çünkü esir* bir Türk ülkesinin çocuklarıydılar ve bir müddet sonra Sovyet esaretinde inleyen yine o esir yurtlarına döneceklerdi. Azerbeycan şarkılarını mahzun sesiyle terennüm ederken... esir Türk ülkelerinin sessiz ırmaklar gibi akan, fakat menşei bilinen duygularını bizlere getiriyordu.

TEKİN ERER
(Son Havadis - 24.3.1970)

Azerbeycan'ın, hatta tüm Rusya'nın en çok sevilen türkücüsü, opera sanatçısı Zeynep Hanlarova, 10 güne yakın bir zamandır Türkiye'de bulunuyor. Hanlarova'dan düşünceler:

«Nice nice yerlerden, içkili gazinolardan çağırırlar beni şarkı söyliyeyim diye. (ANT'ın notu: Bizim gazinocuların da Zeynep Hanlarova'yı Türkiye'ye iltica (!) ettirip büyük sansasyonla sahneye çıkartmak için binbir dolap çevirdikleri bilinmektedir.) Para için özümü gıymetten salmıram ben... Dünyanın kızılını (altınını) verseler okumam içkili yerlerde. Anamı, Azerbeycanı'mı ve halkımı çok sevirem. Onlardan ayrılabilmirem... Dünyanın kızılına (altınına) boğsalar beni yine de bunlardan vazgeçemem...»

(Milliyet - 24.3.1970)

Aybar revizyonizmi iftihar etsin!

Hepsi hep o kızıl azınlığın marifetlerinden. Sanki bunlar Türkiye'nin rejimini değiştirecekler. Sanki iktidarı değiştirecekler. Evet bir avuç azınlık ama, TİP'in yönetimini değiştiren ve ihtilalcilik yolunu tutan takımın eseri! Herkes biliyorki, bunlar komünistlerdir.

Falih Rıfkı Atay
(Dünya - 24.3.1970)

Saksıda Profesör yetişir mi?

Ve Rektör Nazım Terzioğlu beyefendi ile sayın bayan Terzioğlu İstanbul'da misafir devlet başkanları şerefine en büyük saraylarımızda açılan büfelere bile gölge vuracak bir cömertlikle misafirlerini ağırlamayı bilmişlerdi.

Yüksek okullarımızın ve fakültelerimizin sayın öğrencileri tarafından ikide birde filan profesöre, falan dekana, doçente fena muamele edildiğini duydukça İstanbul Üniversitesi Rektörü Sayın Nazım Terzioğlu'nun salonlarını dolduran o aydın insanlar topluluğu hemen gözlerimin önüne geliyor ve içim «cızz» ediveriyor.

Talebe efendiler,

— Boykot, boykot! Grev, grev!

Diye bağıra vağıra ya bir gün bu illet şu Ord. Prof'lara, Prof.'lara, Doçent'lere sirayet ediverirse kim zararlı çıkar.

Öğrenci herzaman bulunur ama üniversite profesörü saksıda yetişmiyor.!

NİZAMMETİN NAZİF
(Y. İstanbul - 22.3.1970)

ANT * Haftalık Dergi * Sahibi ve Genel Yayın Müdürü: DOĞAN ÖZGÜDEN * Sorumlu Müdürü: OSMAN S. AROLAT * Teknik Sekreter İNCİ ÖZGÜDEN * İdare Yeri: CAĞALOĞLU Başmuhasip Sok. Tan Apt. 10/11 - İSTANBUL * Tel.: 27 81 09 * P.K. 934 — Sirkeci - İSTANBUL * Dizgi ve Tertip: ESİN MATBAASI * Klişe: ESER KLİŞE * Baskı: VATAN MATBAASI

* Taşra Dağıtımı: HÜRRİYET DAĞITIM A.Ş. — Cağaloğlu - İstanbul, Tel.: 27 38 54 * İstanbul Dağıtımı: FUAT BÜTE - Ankara Cad. 84 - İSTANBUL Tel.: 27 89 49 * Abone Şartları: Yıllık 50 Lira, Altı Aylık 25 Lira, Üç Aylık 15 Lira * İlân: Santimi 25 Lira; Yayın ilânları, yüzde 50 indirimlidir * Tam sayfa yayın ilânları 1500, yarım sayfa 800 Lira'dır * Küçük yayın ilânların kelimesi 75 Kuruştan kabul edilir.